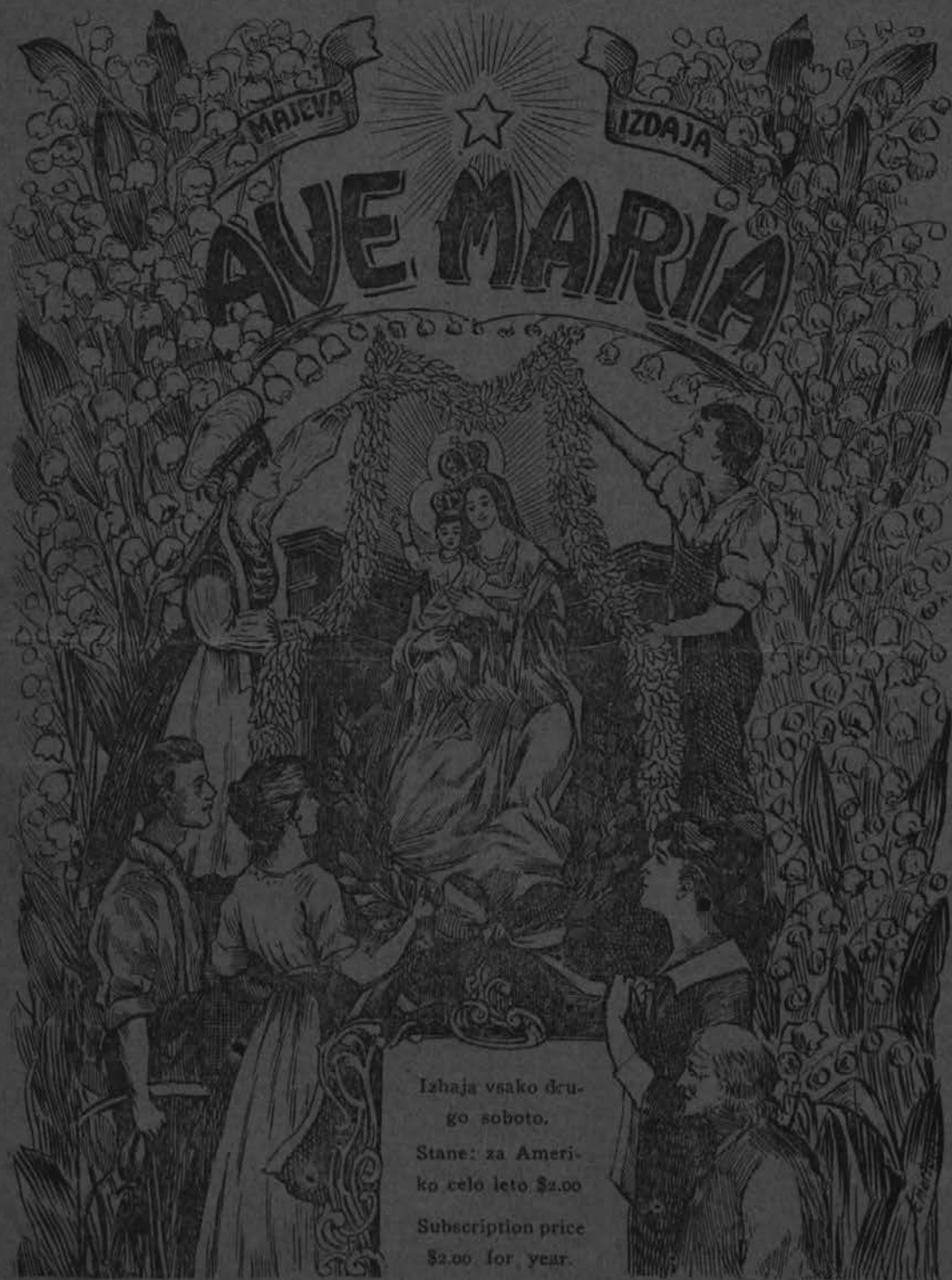

Izhaja vsako dru-
go soboto.

Stane: za Ameri-
ko celo leto \$2.00

Subscription price
\$2.00 for year.

"AVE MARIA"

62 ST. MARK'S PLACE NEW YORK, N. Y.

Published every second Saturday in the interest of the Order of Saint Francis, by the Ave Maria Publishing Company.

Subscription: \$2.00 per year.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 A of October 3, 1917, authorized on July 26, 1918".

Published and distributed under permit (No. 630) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Entered as Second Class Matter May 25, 1918, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Leto (Vol.) XI. May 3, 1919. St. (No.) 9

ZAHVALE.

Po obljubi se zahvalim Mariji Pomočnici za zdravje moje hčerke. M. H., New York.

Pošiljam majnikov dar in za uslišano prošnjo Mariji Devici, da bi mi še znanprej stala na strani. Alojzija Stare, Valley, Wash.

Po obljubi se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in preblašeni Devici Mariji za uslišano molitev. Zelača Vam mnogo vspeha.

Katarina Kolar.

Zahvaljujem se javno v listu Ave Maria za vse dobrote, katere sem prejela na priprošnjo Srca Jezusovega in Marije in se zahvalim Bogu in Materi božji in Vam pošiljam mali dar v ta namen. Ivana Casserman, Barberton, O.

Javno se zahvalim presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano molitev.

Josipina Bucinelli, Forest City, Pa.

DAROVI

ZA MAJEVO STEVILKO AVE MARIA.

N. E. Ely, Minn. \$1. Mary Ivanich, Lorain, Ohio \$1. Jenny Potočnik, Forest City, Pa. 50c. Frank Skuli, Cleveland, O. \$2.25. Neimenovana, Houston, Pa. \$2. Mary Zorman, Brooklyn, N. Y. \$1. Frances Raspet, Pueblo, Colo. \$2. Francis Kociandč, Miner Mills, Pa. \$1. Franja Jerina, Little Falls, N. Y. \$2. Terezija Jamnik, Wauwatosa, Wis. 75c. John Turushek, Powell River, Canada \$5. Antonija Benčina, Abbeville, Ga. \$1.25. Anton Tomšič, Canonsburg, Pa. \$1. Teresa Fir, Pueblo, Colo. \$1. M. P. Gilbert, Minn. \$2. Agnes Kranjc, Barberton, O. 75c. Valentin Dolinar, Gowanda, N. Y. \$1. Anna Plemel, Pinetop, Minn. 50c. Vincenc Laknar, McKinley, Minn. \$1.25. Mary Koščak, Ely, Minn. \$1. Anton Zavodnik, Soudan, Minn. \$3.75. M. A. Hegler, McKinley, Minn. 50c. Francis Tomša, Valley, Wash. 25c. Marija Urmevič, Johnstown, Pa. \$2. John Pogajen, Rice, Minn. 60c. Rozal Ambrož, Sparta, Minn. \$1. Jakob Prestor, Sheboygan, Wis. 50c. Louise Coss, Herminie, Pa. \$1. Neimenovana, Soudan, Minn. 35c. Mary Kostelec, Soudan, Minn. 25c. Frank Sweiger, Soudan, Minn. \$2. Katarina Korelc, Soudan, Minn. 15c. Jurij Nemanič, Soudan, Minn. \$2. John Matjašič, Soudan, Minn. 50c. Neimenovana, Soudan, Minn. \$2. Johana Lipovec, Chisholm, Minn. 50c. Ursula Babich, Greaney, Minn. 40c. Elisabeth Shilde, Pueblo, Colo. \$3. Frank Sajovec, Cleveland, O. \$2. Mary Seigel, Forest City, Pa. \$2. Francis Sterle, New Duluth, Minn. \$1. Mrs. Setnikar, Cleveland, 50c. Johana Tutin, Cleveland, O. 50c. Jera Vesel, Cleveland, O. 25c. Florjan Pertocy, Pittsburgh, Pa. \$5. Andrew Kosić, Waukegan, Ill. 50c. John Jamnik, Waukegan, Ill. 50c. Katy Pavlič, New York City \$2. Marko Bluth, Hesperia, Mich. \$1. Andrew Malley, Albany, Minn. 25c. Marija Ivančič, Cleveland, O. \$2. John Mihčič, Irwin, Pa. \$2. Elisabeth Janša, Valley, Wash. 25c. Mary Pristavec, Johnstown, Pa. \$1. J. Buenelli, Forest City, Pa. 50c. Katarina Kolar, Pueblo, Col. \$1. M. Habian, New York City, \$1. Alojzija Stare, Valley, Wash. \$1. Ivana Casserman, Barberton, O. \$5. Jera Virant, Lorain, O. \$5. Agnes Hotuvec, Ambridge, Pa. \$5. Jenny Svegel, Ambridge, Pa. \$1. Miss Mary Zore, Olyphant, Pa. \$2. Mary Tomažič, Olyphant, Pa. \$1. Helena Zore, Olyphant, Pa. \$1. Jacob Potočar, Frankfort, Ill. \$1.

ALI SI ŽE KUPIL VICTORY LIBERTY BOND?

**Thrift is
Power
BUY W. S. S.**

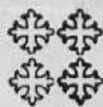
LETO (VOL.) XI.

MAY 3, 1919

ŠTEV. (No.) 9

ŠMARNICE.

XVI. DAN.

Ako bi ti celi dan ne jedel, ali bi ne čutil zvečer veliko lakoto? In ako bi moral lačen iti spat, bi ti ne mogel drugi dan na težko delo.

Nikakor.

“Daj nam danes naš vsakdanji kruh”, molimo v očenasu. Vsaki dan, prav vsaki dan potrebuje naše telo jedi in krepila. S tem, kodelamo, se nehote in nevede porablja življenske sile našega telesa. In kolikor težje kdo dela, toliko tečnejše in toliko več hrane potrebuje.

Zakaj je preblazena Devica Marija in naša ljuba Mati Marija tako junaško vztrajala v zvestobi do svojega Boga? — Zato jo niso potrle težke in velike po-

skušnje življenja, kakor beg v Egipt, izguba Jezusa v tempelju, Jezusovo trpljenje in smrt? Kako je mogla njena duša tako junaško vkljub tolikemu trpljenju in tolikim poskušnjam vztrajati in napredovati?

To je doseglo neprestano združenje njene duše, njenega srca z Jezusom.

“Brez mene ne morete ničesar storiti” — z menoj morete vse.

Pogosto sv. obhajilo je, ki bode v resnici moglo tudi v tvoji duši ohranjevati in pomnoževati milost božjo. Zato gospod Jezus ne pravi, “ako ne boste enkrat jedli”, ampak, ako ne boste “jedli”, t. j.

pogosto vživali tega angeljskega kruha, ne boste imeli življenja v sebi".

Zato, kdor hočeš biti močan v skušnjajah, pojdi pogosto k angeljski maši se okrepčat s to nebeško mano.

In kolikor pogostejše, kolikor močnejše so te skušnjave, to je, kolikor težje je delo zo tvoje zveličanje, toliko pogostejše pojdi.

Kdor hoče biti potrpežljiv v križih in nadlogah, udan v voljo božjo v zopernostih, pojdi pogosto k sv. obhajilu.

In, kolikor več imaš križev in nadlog, kolikor več imaš zopernosti, toliko večkrat pojdi in toliko več tolažbe in junaštva boš dobil.

Kdor hočeš vztrajati stanoviten v dobrem, v milosti božji, na potu poštenega življenja, pojdi pogosto k začetniku življenja, k onemu, ki je srčnost mučencev in zvestoba spoznavalcev.

Otroci, ki hočete preživeti srečno in čisto najnežnejša leta življenja, pojdite pogosto k Jezusu, pogosto k sv. obhajilu. Vsaki dan naj bi šli otroci, želi sv. cerkev, ker razume Jezusov klic: "Pustite male k meni!"

Mladenič, ki hočeš skozi najkritičnejšo dobo življenja preiti srečno, varno, ki se hočeš obvarovati strašnih prepadov nesrečnega mesenega življenja, ki uniči toliko mladih življenj, ako se hočeš ogniti zapeljivosti te dobe, samo eno je sredstvo — pojdi pogosto k sv. obhajilu.

Možje in žene, matere, očetje, vsi, ki želite vestno vršiti svoje stanovske dolžnosti k Jezusu, in sicer pogosto! Velikokrat k sv. obhajilu!

Ali razumeš ta klic Jezusov?

O blagor ti, človek, ako razumeš kaj se pravi — pogosto k sv. obhajilu.

XVII. DAN.

"Zato je med vami veliko slabih in bolnih in veliko jih spi", piše sv. apostol Pavel Korinčanom, ko jim govori o nevarnosti v sprejemanju presv. Zakramenta.

V krasnem zgledu nebeške matere Marije se najkrasnejše vidi sad vednega združenja duše, človeškega srca z Bogom.

Zato pa na njenem zgledu tem lažje, lahko presodimo posledice zanemarjanja pogostega sv. obhajila.

"Resnično in resnično vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu Človeškega in pili njegove Krvi, ne boste imeli življenja v sebi". "Brez mene ničesar ne morete." Nas svari Gospod. Zato pa, kristjani, pogosto k mizi Gospodovi!

In nobene resnice ne vidiš, dragi Slovenec, bolj jasno potrjene in dokazane v našem življenju, kakor te.

"Zato pa je med vami toliko slabih!"

Poglej, kako je med nami ameriškimi Slovenci žalostno v verskem oziru! Da, veliko je slabih med nami, ki so prišli sem kot dobri, verni in pošteni Slovenci, toda — kako so se izgubili! Popolnoma so odpadli od vere svojih očetov. Poglejte po slovenskih naselbinah, koliko jih nikdar ne gre v cerkev! Poglejte življenje toliko tisoč naših katoliških Slovencev!

In koliko je bolnih na duši, na svojem krščanskem življenju. Kako globoko je marsikje padlo naše ljudstvo! Kako je marsikje slabo družinsko življenje, zakonsko življenje!

In veliko jih spi! Kolika je mlačnost in nezavednost med nami. Da, teh je pa posilno veliko. "To, kar me je moja mati naučila, to bodem držal", pravijo. Gre-

do enkrat na leto ali morda na dve ali tri leta k sv. obhajilu. O veliki noči in o Božiču se malo prebudijo in vzdramijo, da gredo zopet pogledat, kakšna je cerkev znotraj, drugače pa celo leto stojе v slabih, protiverskih jednotah, protiverskih društvih, podpirajo le slabo protiversko časopisje, govore proti veri, smešijo vero in njene osebe in naprave. Da, spe, — spe čudno spanje nezavednega kristjana.

Odkod vse to?

Da, popolnoma o nas veljajo besede sv. apostola Pavla: "Zato pa je med vami toliko slabih in bolnih, zato jih toliko spi." — Ker ste pozabili na svojo dušo, ji ne dajete več hrane, ki bi jo krepila, junači-

la, poživiljala, ogrevala — opustili ste sv. obhajilo. "Resnično, resnično vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega — ne boste imeli življenja v sebi!"

Človek, kako je s teboj? s tvojim duhovnim življenjem? Ali nisi morda tudi ti, s svojim življenjem, dokaz resnice teh besedi sv. Pavla? Opustil si pogosto sv. obhajilo, zato pa spiš, zato pa si bolan, ali celo morda slab.

Mesec maj je! Človek, otrok Marijin, danes je sobota, pojdi k sv. spovedi in jutri k sv. obhajilu. Skleni danes, da boš šel pogosto k sv. obhajilu.

Stori to! Ne bode ti žal.

XVIII. DAN.

Ako komu ne tekne jed, je znamenje, da ima pokvarjen želodec. Kdor je, pa pri tem vedno bolj hira, je znamenje, da je njegovo telo bolno, da nekaj ni v redu.

Sodelovanje z milostjo božjo je vodilo našo Mater Marijo vedno višje in višje v popolnosti, v čednosti. Vedno združenje z Jezusom jo je delalo od dne do dne bolj vestno, bolj natančno, bolj potrpežljivo, bolj gorečo, bolj čednostno, bolj sveto, Bogu dopadljivejšo.

Pogostno sveto obhajilo je spreminjalo prve kristjane iz boječih, občutljivih novospreobrnjenecv v goreče kristjane, v navdušene spoznavalce Jezusove vere, v junaške in srčne mučence, ki so najstrašnejše muke prenašali z nasmehom na ustih, s petjem, z nadčloveško potrpežljivostjo.

Enako mora vplivati pogostno sv. obhajilo na vsako dušo, ki je pogosto sprejema.

Ako pa pogostno, morda vsakdanje sv.

obhajilo ne prinaša pri tebi tega sadu kakor pri Mariji, kakor pri sv. mučencih, ako si vkljub pogostnemu sv. obhajilu vedno mlačnejši, vedno površnejši v svojih dolžnostih, vedno manj maraš za male grehe, celo padaš v velike, kaj je to znamenje? To je znamenje, da v tvojem srcu nekaj ni v redu, da tvoje sv. obhajila niso vredna, ali da so površna, da so mlačna, da jim morda manjka goreče priprave, ali dobre zahvale, da ne sprejemaš sv. obhajila iz pravega namena, iz prave ljubezni. Skratka, to je znamenje, da pri tebi ni vse prav. Kaj ni prav, to moraš pa sam poiskati.

Pogosto moramo k sv. obhajilu. Toda to pogostno sv. obhajilo mora biti vedno goreče, vedno vredno, vedno pobožno. — Kdor pogosto gre k sv. obhajilu, njemu kaj rado postane vsakdanje, to je, da ga ne sprejema pravilno. Pred kakimi sto leti je bila po celi Evropi razširjena neka zmota, katero so imenovali Janzeni-

zem. Ta zmota je učila, da ne smemo iti k sv. obhajilu večkrat kot enkrat na leto, morda največ dvakrat, kajti "človek ni radi svojih grehov vreden je sprejeti večkrat." Kako bi bil človek bolj vreden sprejeti sv. obhajilo, ako je sprejme samo enkrat ali dvakrat na leto, je težko umeti. Edino, na kar bi se ta zmota mogla naslanjati, bi bilo to, da pogostno sv. obhajilo postane lahko vsakdanje, da se to-

raj ne sprejme z dovoljno pobožnostjo.

Zato, človek, ko se bližaj k angeljski mizi, spomni se vedno besedi sv. Pavla: "Naj toraj človek sam sebe presodi in potem naj je od tega kruha." Pripravi se dobro! Čim bolj bode tvoja priprava, tvoja zahvala, tim večja bode korist tvojega svetega obhajila, tem več duševne koristi bodeš imel od njega.

Kako sprejemaš svoja sv. obhajila?

XIX. DAN.

"Sv. maša je nekrvava daritev nove zaveze, pri kateri se Jezus Kristus nekrvavo daruje za nas svojemu nebeškemu očetu", tako govori katekizem o sv. maši.

Če je kdo izmed ljudi kdaj v teh dva tisočih letih poznal in vedel, kaj je daritev sv. maše, če je kdo poznal njeno neizmerno ceno, je bila to naša Mati Marija. Vsaj je ona bila, ki je na najstrašnejši način sodelovala pri prvi daritvi sv. maše, ko se je gospod Jezus, njen sin, krvavo daroval za nas na sv. križu.

In sv. maša ni nič drugega, kakor nekrvavo ponavljanje ravno te daritve. Zato se pri sv. maši vrši vse to, kar se je vršilo ob času našega odrešenja. Jezus Kristus sam je, ki daruje sv. mašo po mašnikovih rokah. Jezus Kristus je pa tudi dar, ki je darovan.

Zato pa so neizmerne milosti, ki izvirajo iz te najsvetejše daritve za ves človeški rod, da, za celo stvarstvo. To je mogočen studenec, kjer lahko v obilici zajemamo milosti za svojo dušo in telo. Pri sv. maši prosimo milosti od Boga, ne sami. "Per Dominum nostrum Jesum Christum." "Po Gospodu našem Jezusu Kristusu" te prosim. Ne, mi smo, ki prosimo. Temveč je Jezus sam, ki prosi. On sprejema naše prošnje, naše potrebe in

jih prednaša svojemu nebeškemu Očetu za uslišanje. Njegova presveta kri, njegovo trpljenje, njegovo zasluženje je, ki pride v poštev, ki zakriva našo grešnost, naše slabosti.

Sv. maša je pravna daritev. Naši grehi se dvigajo iz naših src kakor črn dim proti nebu in kličejo kaznen božjo na nas. Toda "Jagnje božje" na našem oltarju odjemlje te grehe sveta! "Oče, odpusti jim!" kliče ta žrtev na našem oltarju za nas.

O, že radi teh dveh namenov sv. maše, kako velika milost je sv. maša za nas!

V resnici, poleg sv. zakramentov je daritev sv. maše mogočno sredstvo za stanovitnost v milosti božji, za stanovitnost v krščanskem življenju.

Zato pa, pogledj, o človek, kako žive tvoji rojaki, znanci, ki zanemarjajo nedeljsko sv. mašo.

"Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno in pobožno pri sv. maši", pravi cerkvena zapoved.

In nedeljska služba je v resnici vir milosti za vsakega kristjana. Za vsako družino, kjerkoli se spolnjuje. Božji blagoslov je tam doma. Tam je pošteno versko življenje.

In kjer se nedelja ne drži, kjer se nede-

lja omadežuje z grehi zanemarjanja službe božje, ali najdete tam srečno življenje. Gre morda nekaj časa. Toda ne dolgo. Še pogani, še divjaki spoznavajo potrebo

službe božje. zato ti pogosto lepše žive. kot ti, ki zanemarjajo nedeljsko službo božjo.

Kako je s tvojo nedeljsko dolžnostjo?

XX. DAN.

"Vera je iz poslušanja". piše sv. apostol Pavel Rimljanom. Ves poduk, vsa vzgoja, vse navduševanje za dobro, pa tudi za vse slabo pride iz poslušanja. "Živa beseda", to je izgovorjena beseda, je veliko vplivnejša, kakor mrtva — napisana.

Zato piše sv. Pavel: "Kako bodo vanj verovali, od katerega niso slišali? Kako pa bodo slišali, ako ga jih nihče ne oznanjuje."

Zato je velike važnosti za vsakega katoličana, da posluša besedo božjo, da posluša oznanjevanje in razlaganje verskih večnih resnic.

"Kdor je iz Boga, rad besedo božjo posluša". zabrusil je gospod Jezus Judom. "Zato je ti nočete poslušati, ker niste iz Boga."

Preblažena Devica in naša Mati Marija je ljubila svete knjige. Zato jo slikarji radi slikajo, kako kleči zatopljena v čitanje in premišljevanje svetih knjig. Ako jo slikajo skupaj z njeno materjo sv. Ano, slikajo jo vedno, kako jo uči mati iz svetih knjig, kako ji razlaga besedo božjo, govorjeno Židom po prorokih, in kako pazno posluša mater, to njeno razlaganje. Kako goreče je šele poslušala nebeške resnice, katere je razlagal njen Sin Jezus. Da je Marija šla pogosto za njim in poslušala njegov nauk, kažejo nekatera mesta sv. pisma. Tako je Jezus enkrat

učil, ko mu nekdo pove, da so tudi njegova mati in nekateri sorodniki tukaj. To priliko je pa porabil, da je povdaril veliko važnost poslušanja besede božje. Zato je odgovoril: "Ta je moja mati, ta moj brat, ki posluša besedo božjo in jo ohra ni v svojem srcu.

Da, nedeljska pridiga je nezmerne važnosti za vsakega kristjana. Brez nedeljske pridige bode katoličan hitro opustil nedeljsko službo božjo, potem sv. zakramente, potem vero in potem krščansko življenje.

To vidimo po naselbinah, kjer naši rojaki nimajo svojega duhovnika, kjer ne razumejo pridig. Kako hitro opuste vse! Kako težko jim je iti v cerkev! In kako tam peša tudi krščansko pošteno življenje. Marsikaka nesrečna družina, marsikak izgubljen naš fant, marsikako zapeljano dekle, bi lahko povedalo o žalostnih posledicah zanemarjanja pridig.

Zato dober katoličan ne bode dolgo v kraju, kjer ne razume besede božje. Ako se ne more hitro naučiti jezika, da bi vsaj za silo razumel vsaj vsako nedeljo kaj svetega, ali pa gre prej ko mogoče tja, kjer bode tudi njegova duša, njegovo srce dobilo potrebne hrane v obliki lepih opominov in lepih naukov.

Kako je s teboj, dragi otrok Marijin? Si ti iz Boga? Toraj ali poslušaj rad besedo božjo?

XXI. DAN.

Poleg pridige ob nedeljah imaš kot kristjan še drugo sredstvo, ki ti je zelo potrebno za ohranjenje tvoje vere — to so dobre knjige in dobri časniki. Dandanes se silno veliko tiska, veliko dobrega, še več pa slabega. Med nami ameriškimi Slovenci je zlasti zelo razširjeno slabo, protiversko časopisje. To časopisje se nam usiljuje prav povsodi. Nosijo in usiljujejo ti ga po hišah, po društvih, po tovarnah.

Da bi te premotili, da bi se naročil na te časopise, prihajajo k tebi z lepimi zvečnimi imeni in napisi o svobodi, o prosveti, o enakopravnosti, o delavstvu. — Predstavljajo se ti kot edini delavski listi, kot listi, ki edini zastopajo in branijo tvoje koristi.

Kdo ne pozna nezmerne škode, katero so povzročili med nami ti slabi listi. Koliko sto in sto dobrih in poštenih, versko zavednih mož so že zaslepili in premotili popolnoma. Toliko peska raznih predsodkov so jim nasuli v oči, da se bodo težko še kdaj popolnoma očistili, da bodo videli zopet čisto in jasno resnico in videli laž za laž in resnico za resnico.

Koliko dobrih katoliških slovenskih rojakov si gotovo poznal še pred nekaj leti kot dobrih in zavednih katoliških mož. — Bili so časti vredni možje. Bili so dobri in srečni očetje svojih družin. Danes pa? Kje jih najdeš?

Kdo je to storil? Čegava žrtva so? Slabega časopisja.

Koliko dobrih katoliških družin si po-

znal morda še pred nedavno, ki so bile vzgledne katoliške družine. Danes — so odpadniki.

Kdó je to storil? Čegava žrtva so? Zopet slabega časopisja.

Koliko naših društev je bilo vstanovljenih katoliških in so bila pravi blagoslov za naselbine, kjer so bila vstanovljena. Danes? Strup so za vso okolico. Iz njih se širi strupeno ozračje brezverstva, podivjanosti, nemoralnosti in — nesreče.

Slabo časopisje je strup.

Kako je prišlo do tega, da so mogli ti rojaki, te družine, ta društva biti okužena. Ako so bila katoliška, kako so prišla pod vpliv slabih listov.

In to je nevarnost, na katero te hočejo današnje šmarnice opozoriti.

Vsi ti, ki so bili nekdaj dobri in zavedni katoličani, ti so začeli brati te časopise iz radovednosti, so jih potem naročili, češ "da bodo vedeli, kaj nasprotniki pišejo." Hoteli so poskušati strup na sebi. — In res — zastrupili so se.

Otrok Marijin, ti ljubiš Marijo, kaj ne? Kako moreš naročati, ali čitati list, ki napada njenega sina Jezusa, njo šamo, Mater tvojo? njegovo vero in cerkev?

Če ti je pri srcu tvoje lastno zveličanje, varuj se slabega časopisja. Vedi in premisli, da je slab časnik strup, ki ti po kapljici kaplja v tvoje srce.

Zato, rojak, današnji večer pri teh šmaricah obljubi Materi Mariji, da ne bodeš bral slabih listov, jih ne naročil in storil vse, da se ta strup zatre med nami.

XXII. DAN.

Premišljevali smo, kako lep zgled podukaželnosti, veselja do čitanja svetih

podučnih knjig, pisane besede božje, imamo v naši Materi Mariji.

Cvetje srca nedolžnega
Daruj Kraljici majnika.

In v resnici čitanje dobrih knjig in časnikov je mogočni pripomoček stanovitnosti v dobrem. Danes velja pregovor: — "povej kak časniki bereš, in jaz ti bom povedal kdo si".

Kdor bere slabe liste, se bode zastrupil, postal bode tudi sam slab. Nasprotno pa, kdor bere dobre knjige in dobre časopise, bode sam dober.

Dobra knjiga, zlasti pa dober časopis, je naš najboljši prijatelj, naš najboljši pridigar, naš najboljši svetovalec, naš najboljši vodnik.

Kakor slab časniki počasi še boljše srce zastrupi, tako dober časniki ozdravi še bolj zagrizenega sovražnika sv. vere, še slabjega človeka pripelje nazaj na pravo pot.

In drugače biti ne more. V dobrem časopisu najde polno spodbujevalnih in navduševalnih člankov za dobro. Tam čita v raznih povestih bodrilne zglede, ki ga vlečejo k dobremu, tam bere kako uredništva branijo resnice njegove svete vere, kako odgovarjajo na razne napade sovražnikov, kako dokazujejo resnico, odkrivajo razne zmote, odkrivajo in razkrinkavajo sovražnike, ki narod zapeljujejo in zaslepljujejo.

Zato je pa dandanes dolžnost vsakega zavednega katolika, da naroča samo kat. časopise, da podpira katoliška književna podjetja. To so obrambni strelni jarki v obrambi resnice in sv. vere. To so trd-

njave, ker ustavljajo sovražne navale na našega Boga, na naš križ, na naše oltarje. Ako so te trdnjave močne, ako so te trdnjave mogočno zidane, sovražnik ne bode nikdar zmagal. Naj padejo te naše trdnjave, sovražnik je zmagal.

In tu ni izgovora. Nihče se ne more izgovarjati, da ne ve, nihče se ne more opravičevati, da ne more. Vsakdo izmed nas ve, katero je slabo časopisje, vsakdo vidi na lastne oči nezmerno škodo, katero je že povzročilo in vsakdo čita tako in tako ni vse naše časopisje, je pa strogo razdeljeno. Mi nimamo časopisja, kakoršnega imajo Amerikanci, ki bi bilo nepristransko. Pri nas je samo ali za resnico in vero, ali je pa proti veri. Vsakdo dobro pozna naše dobro časopisje.

Če naše katoliško časopisje morda ni tako močno, ni tako veliko, ne prinaša toliko novic, kriva je temu naša nezavednost razmer, ker jih ne podpiramo, ker jim ne pomagamo, ker ne sodelujemo.

Zato rojak, dobro tvoje časopisje ti brani to Mater Marijo, katero častiš pri šmarnicah, razširja njeno čast, se poteguje za njeno čiščenje, brani sv. vero njegovega Sina Jezusa. Ali ni tvoja dolžnost, da ti to časopisje podpiraš? Ali s tem ne podpiraš čiščenja Marijinega? Ali s tem ne storiš najboljšega dobrega dela za svojega Boga, svojo Mater Marijo, svojo vero in cerkev.

Pomisli nocoj nekoliko o tej važni zadevi!

XXIII. DAN.

"Bil sem v ječi, pa niste k meni prišli", bode po besedah Jezusovih govoril sodnik ob posledni sodbi obsojenim in jih pogljal v večno pogubljenje.

Sredi med nami živi ta jetnik. Sredi med nami si je izvolil ječo, kamor se daje zaklepati, da nas tam čaka, da nas tam sprejema, da tam posluša naše prošnje,

naše zadeve, naše gorje in naše nadloge. — Jezus v Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa je to.

Ali ga obiskuješ?

Že smo ta mesec premišljevali, kako velika, da, kako nezapopadljiva je bila ljubezen naše Matere Marije do Sina Jezusa. Zato pa je bilo enako veliko njeno hrepenenje in koprnjenje po njem, ko ga je izgubila, s koliko žalostjo in s kolikim hrepenenjem ga je iskala cele tri dni po vsem Jeruzalemu.

In ko je odšel na svoje misijonsko delo, ali ni to hrepenenče srce šlo za njim? Ali ni vstrajalo ž njim v vseh težkih in grenkih urah, dokler ni Srce Jezusovo dotrpelo, ko je počilo na svetem križu?

Kdor ima ljubezen do Jezusa, temu bode najmilejši kraj na svetu — prostorček pred tabernakelnom, pod večno lučko. Tam bode njegovo srce našlo najslajše ure, največjo tolažbo, največje milosti, najlepše pridige, pa tudi najlepša bodrila in svarila.

Kako so vsi veliki možje in žene naše sv. cerkve ljubili ta tihi prostorček! Kdo pozna vso duševno sladkost, katero je vžival pred tabernakljom neki češki kralj Vencel, ko je v tihi noči prihajal tja? neki kraljevič sv. Kazimir, neki sv. Stanislav, sv. Alojzij, sv. Frančišek in drugih cele vrste?

Da, kdor pozna Jezusa, kdor se le nekoliko zaveda, kaj pomenja za človeško srce, za človeško dušo, za človeško življenje — Evharistija, Jezus v presv. Rešnjem Telesu — o, vsakdo bode rad hitel tja.

Ko je Jezus hodil od vasi do vasi, od mesta do mesta, kaj je delal? Sv. Janez poroča: “Delil je dobrote.” Ozdravljal je, obujal mrtve, tolažil žalostne, da, lajšal človeško bedo in brisal iz objokanih oči grenke solze.

Kdo je v tabernaklju? Človek, veruješ? Ali ni to prav tisti in prav taki Jezus, kakoršen je bil tedaj?

Da, ravno ta dobri Jezus je tudi tukaj in te vabi k sebi: “Pridi k meni, ki se trudiš in ki si obložen s križi in težavami, in jaz ti bom pomagal.”

Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa je mogočno sredstvo naše stanovitnosti v dobrem in naše srčnosti v skušnjavah. — Tabernakelj je vir milosti za vsakega, kdor jih prihaja sem zajemat s srcem polnim žive vere in zaupanja.

Človek, kaj je Jezus v presv. Zakramentu tebi? Tujec? Jetnik, katerega ti ne poznaš? Katerega ti nikdar ne obiščeš?

Pazi se, ako je to, kajti pomisli besede: “Bil sem v ječi, pa niste k meni prišli, zato poberite se izpred mene!”

XXIV. DAN.

Kako moremo prihajati k Jezusu z zaupanjem, pokazala nam je vzlasti lepo naša Mati Marija v Kani Galilejski, na ženitnini.

Tam je sredi pojedine zmanjkalo vina. Sicer mala, vendar neprijetna zadrega za ženina in nevesto. Mati Marija je takoj

opazila to zadrego in kaj je storila? Takoj se je z zaupanjem obrnila nanj in ga opomnila na to zadrego. “Vina nimajo”, mu je rekla in sicer s tolikim zaupanjem, da prošnje, za kaj prosi, niti ni dostavila. Toliko je bilo njeno zaupanje vanj, da mu je samo povedala o zadregi, češ, dru-

go bode takoj vedel sam, kaj treba in tudi storil, kar potreba, da pomaga ženinu in nevesti. Tudi ko jo je Jezus zavrnil nekoliko na videz osorno, se to njeno zaupanje ni zmanjšalo ali omajalo, temveč je šla takoj k služabnikom naročat, kaj naj store, ker Jezus bode gotovo pomagal. Razlagalci sv. pisma trdijo, da je Jezus s tem čudežem hotel zlasti poplačati veliko zaupanje, katero je imela njegova mati do Njega.

O, kolikrat prideš, o človek, v tvojem življenju v še veliko večji zadrego, kakor je pa bila ta na tej ženitnini! Koliko imaš težav in bridkosti! Koliko gorja in težav te srečuje na poti tvojega življenja! Koliko križev te teži!

In kje naj iščeš ti pomoči in tolažbe? Pri svetu? Svet je sam nima, kako ti je naj da? Pri sorodnikih? Tudi ti je nimajo. — Samo eden je vir pomoči — Jezus Kristus v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Oni Jezus, ki te tako ljubeznivo vabi k sebi: "Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi in jaz vas bom pokrepčal."

Da, koliko pomoči, koliko milosti so naša človeška srca pred tem tabernakljom teh dveh tisoč let odkar ga imajo! O koliko grenkih solza se je že izjokalo pod to večno lučko v cerkvi pred Jezusom in tu našlo tolažbo, tu se te solze posušile! O koliko bolnih, ranjenih, obupanih src je pribežalo tu sem v skrajni obupnosti, pa je tu nebeški Samarijan Jezus vlil v te skeleče rane hladilnega olja tolažbe in pomoči in so zdrava odhajala nazaj v vsakdanje življenje! O, koliko omaganih — oslavljenih src je že pribežalo pred to skrivnostno hišico in se tu zgrudilo omaganih, oslavljenih, uničenih. Toda ta čudoviti in skrivnostni jetnik Jezus jih je pokrepčal, ojunatil, navdušil, navdal z novimi nadami in odhajala so pokrepčana. —

Človek moj, poznaš ta vir milosti, tolažbe, pomoči, srčnosti in junaštva tudi ti?

O, blagor ti, ako ga poznaš! Ako ga ne poznaš, o, ko bi spoznal, kaj in koliko pogrešaš!

XXV. DAN.

Človeško življenje je največja skrivnost na svetu. Kakor mala lučica je tvoje življenje v primeri z vesoljnim človeštvom. Tako lahko vgasne in ako vgasne, je kakor bi ga nikdar ne bilo. In vendar je to malo tvoje življenje za te vse in za vselej. Enkrat je božja previdnost prižgala to lučico, in sicer za malo časa. Toda ali za to, da potem za večno vgasne? Ne! Ta lučica je samo mal plamenček onega neskončnega ognja, iz katerega in v katerem je vse, kar je — Boga. Zato je vstvarjeno za vekomaj.

Človek na zemlji je delavec, katerega

je poslal gospod Bog v svoj vinograd, — na zemljo, da tu nekaj časa dela — potem se pa vrne k svojemu Bogu, ki mu bode plačal za to delo.

In v čem obstoji delo, katero moraš vršiti na zemlji po ukazu tvojega Boga? — To so stanovske dolžnosti!

Sv. apostol Pavel lepo popisuje to našo nalogo, ko pravi: Kakor ima vsako telo več udov, vsi udje pa nimajo enakega dela, vendar mora vsak ud vršiti svoje lastno delo, tako smo tudi mi vsi skupaj eno telo, posamezniki pa smo udje tega telesa.

Veliko gorja na svetu izvira iz nespolnovanja stanovskih dolžnosti. Koliko nesrečnih družin je na svetu, ker oče ne spolnuje svojih očetovskih dolžnosti. Vse bi bilo dobro, zdravje je, sreča je — pa oče ni dober. Zopet v drugi družini ni mati dobra. V tretji niso otroci. Koliko gorja na svetu je, ker vladarji in predstojniki ne vrše svojih dolžnosti.

Da, sreča in blagostanje v veliki meri zavisi od spolnovanja stanovskih dolžnosti posameznih udov človeške družbe.

Lep zgled v tem imamo v življenju naše nebeške Matere Marije! Ali ni bilo njeno življenje samo natančno in vestno izpolnovanje dolžnosti stanu?

Ko je bila otrok, ali je bil kdaj na svetu še drug otrok tako ubogljiv, tako poslušen svojim starišem, kakor Marija.

Kot dekle, ali je bilo kako drugo dekle bolj čisto, sveto, boljše, kakor Marija? Kot zaročenka sv. Jožefa, kot mati Jezusova, ali je še kje lepši zgled, kot zgled Marijin?

Ni, ni ga!

Otrok Marijin, kako ti spolnuješ svoje stanovske dolžnosti? Oče si, mati si, hči ali sin si. Predstojnik si ali podložen, kako ti vršiš svoje dolžnosti?

Glej krasni zgled svoje matere Marije in ga primerjaj s svojim življenjem in boš videl. Ne moreš lepše končati letošnjih šmarnic, kakor če vzlasti glede tega popraviš, ako je kaj pomanjkljivega.

Resen pogled v tvoje življenje ti bode morda marsikaj pokazal, na kar morda niti sam ne misliš.

XXVI. DAN.

Dobri stariši so za vsakega človeka največji zaklad na svetu. Blagor mu, kdor je imel skrbnega in modrega očeta. Stokrat srečen, kdor je imel skrbno in dobro mater!

Če je naša Mati Marija komu lep zgled, je posebno krasen zgled starišem. Ta njena velika materina ljubezen do sina Jezusa, ta velika njena skrb zanj, ki je prinesla toliko žrtev zanj, kako krasno, sveti vsakim starišem v njih življenju.

Ko je izvedela, da hiti Herod, da bi ga umoril, kako je hitro poslušala božje naročilo in zbežala z njim v daljni Egipt, samo, da mu je rešila življenje. Ko se ji je izgubil v Jeruzalemu, kako skrbno ga je šla takoj isti večer iskat nazaj v mesto in ga iskala, dokler ga ni našla. V času trpljenja, kako je šla za njim v trpljenje! Vse ga je zapustilo, le ona mu je ostala zvesta do groba.

In v tihi Nazareški hišici, kjer je gospo-

dinjala, s tiho potrpežljivostjo, s sveto ljubezni, z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in skrbnostjo, kako je osrečevala družinico, katero je vodila.

O, ko bi bile naše matere take! O, ko bi bile vse skrbne gospodinje, ko bi vse s toliko ljubeznijo, s toliko skrbljivostjo in s toliko požrtvovalnostjo skrbele za svoje družine, kakor mati Marija! Koliko več in koliko srečnejih družin bi bilo na svetu!

O, ko bi vzlasti naše matere posnemale njen izgled in pred vsem skrbele za dobro vzgojo svojih otrok! Ko bi pred vsem mislile na to, da jih bodo obvarovale duševnih Herodov, pohujšanja v nežnih letih, koliko več dobro vzgojenih in srečnih otrok bi bilo.

Kako pogostokrat naši stariši pri svojih otrocih ne mislijo na družega, kakor na njih telesno korist. Do bi jim pridobili par dolarjev premoženja, žive v krajih,

kjer otroci ne dobe nobene prave vzgoje, nobenega poduka, vzlasti ne v veri in v verskih resnicah! Koliko naših starišev ima polno hišo "bordarjev", ki so slabi in nič vredni, ki nimajo vesti, ki imajo umazano srce in še bolj umazan jezik, in tako radi malo dolarjev puste, da jim pohušujejo otroke.

Mati Marija ni vprašala, kako se bode preživela v daljni tujini, v Egiptu, ako beži tja. Rešitev sina je bilo poglavitno. Samo da ga reši pred Herodom.

Mati, misliš tudi ti tako?

O, blagor tvojim otročičkom, ne, ako jim boš pustila nekoliko stotakov v dolarjih, ali kako premoženje, temveč, ako si jim dala v njih otroških in v njih mladih letih dobro vzgojo.

Gorje tipa, ako vidiš nevarnost, vidiš pohujšanje, kateremu so izpostavljeni — pa ne storiš ničesar. Grenka bode kazen.

Mati, si ti kaj podobna materi Mariji?

XXVII. DAN.

Kamor se drevesce nagne, tja bode rastlo drevo.

Česar se človek nauči v mladosti, vedel bode za celo svoje življenje. Kdor se nauči dobro delati že v mladosti, njemu ne bode težko biti dober tudi pozneje. — Zato poje psalmist: "Blagor možu, ki je naučen od mladosti nositi breme pokorščine in zatajevanja in lepega življenja.

Zato, kakoršna je naša mladost, taka bode naša možka in taka tudi stara doba. Pokvarjen, ničvreden pijansk, nečist mladenci, nikdar ne bode dober mož in nikdar srečen starček.

Jezus ni potreboval vzgoje. Vendar, kako ga je njegova mati že zgodaj učila spolnovati postavo božjo. To kaže jako lepo dogodek iz njegove deške dobe, ko je bil z njima v Jeruzalemu na velika-nočnem prazniku. Ni ga vezala postava, da bi moral iti. Pot je bila dolga. Težave pota velike. In vendar sta ga vzela seboj.

Stariši, ali tudi vi posnemate ta zgled? Učite svoje otroke že v nežni mladosti spolnovati postavo Gospodovo? Varovati se greha? Ali jih učite večnih resnic, ki so podlaga za srečno mladost, srečno celo življenje?

Koliko starišev živi po krajih, kjer otroci nikdar ne morejo dobiti kakega pravega poduka v verskih resnicah. Velika je odgovornost starišev po takih krajih. Kjer hodijo otroci v katoliške šole, tam sestre učiteljice vrše to dolžnost. Starišev dolžnost je samo, da pomagajo sestram. Toda kjer ni sester učiteljic, ali kjer stariši nočejo pošiljati svojih otrok v katoliško šolo, tam pa nosijo celo odgovornost stariši sami. Takih starišev dolžnost je, da so sami veroučitelji svojih otrok, da jih uče ne samo "molitvic", temveč ve-liko več resnic svete vere in jih jim skušajo razložiti, pojasniti in dokazati njih resničnost.

Zato, krščanski stariši, ali spolnujete to veliko in odgovorno svojo dolžnost do svojih otrok. O, ne pozabite na besede Jezusove, katere je zabrusil hudiču - skušnjavcu: "Človek ne živi samo od kruha, temveč od vsake božje besede, ki pride iz ust božjih." To se pravi: ni zadosti za srečno življenje človeka, da ima samo kruh, jesti. Žival je taka. Živali je dovolj, da se le lepo krmi, pa je dobro. Človek pa ne živi samo od kruha, ker je več kot žival, ker je razumno bitje, ker ima dušo.

Zato, ako hočete osrečiti svoje otročiče,

stariši, zavedajte se tudi vi svoje svete dolžnosti, da že v zgodnji mladosti poskrbite za dober in natančen poduk svojih otrok v sv. veri, ter jim tako daste

močno podlago za srečno življenje!

Mati, oče, nocoj roko na srce! Vprašaj se pri teh šmarnicah, kako ti spolnuješ to svojo nalogo!

XXVIII. DAN.

"Spoštuj očeta in mater in boš dolgo živel na zemlji in dobro se ti bode godilo", govori Bog v četrti božji zapovedi.

Svoje stariše mora vsak človek ljubiti, spoštovati in ubogati.

Naši stariši so nam za Bogom največji dobrotniki. Koliko je prestala z nami naša mati v naših otroških letih! Koliko noči je prečula pri naši posteljici. Koliko skrbi in težav smo ji povzročili v deški dobi. Koliko v mladeniški! Zato zasluži v resnici, da ljubimo in spoštujemo svoje stariše, vzlasti pa, da jih ubogamo.

Pokorščina do starišev je bila lepa čednost, ki se tako lepo svetlika na zgledu naše Matere Marije. Kot dete, kot deklica, kako je ubogala in spoštovala svoje stariše sv. Joahima in sv. Ano! Da, ena izmed najlepših njenih čednosti v celem življenju Marije je pokorščina.

Kakor njen sin Jezus, čislala je to čednost njegova mati Marija.

In pokorščina je v resnici potrebna vsakemu človeku na svetu, predvsem pa otrokom in mladini.

Stariši tvoji imajo do tebe velike dolžnosti. Učiti te morajo vsega, kar potrebuješ, da boš kdaj srečen in pošten človek. Stariši pa te svoje dolžnosti ne mo-

rejo vršiti, ako jih ti nočeš poslušati, jih nočeš ubogati, ako ne poslušáš njih svarjenja, ako te mati tvoja zastonj svari, ako te oče zastonj krega.

Trmasti otrok se ničesar ne bode naučil in nikdar ne bode srečen na svetu. Kdo mara trmastega in neubogljivega otroka? Nihče! Takega nimajo radi ne učitelji v šoli, ne gospodarji pri delu, ne prijatelji, nihče. Vsak se ga ogiba.

Zato, mladina, poglej nocoj na krasni zgled Kraljice Maja, Matere Marije, kako z veseljem, kako rada in kako natančno je ubogala in poslušala svoje stariše! Ubogaj tudi ti svoje stariše.

Vidiš, tvoji stariši tebi hočejo dobro. Veliko bolj so izkušeni, kot ti! Veliko bolje vedo, kaj je prav in kaj ne, kakor ti. Marsikaj vidijo v drugi luči, kakor ti, zato ker vidijo naprej v prihodnost. Zato, kdor stariše uboga, sebi koristi, sebi pomaga, in ima sam korist od tega.

Zato, mladina, nauči se zgodaj ubogati! Skleni nocoj pri tej šmarniški pobožnosti, da hočeš rada ubogati vzlasti svoje stariše!

Stariši učite svoje otroke ubogati in sicer prav zgodaj. Pokorščina naj bode prvo, kar jih boste naučili.

XXIX. DAN.

Preblazena Devica pa ni samo ubogala svoje stariše, kakor smo včeraj pri šmarnicah premišljevali, temveč jih je tudi spoštovala in ljubila.

Stariši so vredni vsega našega spoštovanja. Zato, kdor ne spoštuje svojih starišev, kdor jih ne ljubi, ta si kliče božje prekletstvo nase.

"Spoštuj očeta in mater in boš dolgo živel na zemlji in se ti bode dobro godilo", obljubuje Bog sam. Kdor toraj ne spoštuje, ne bode dolgo živel in ne bode se mu dobro godilo na zemlji.

In v resnici marsikdo si pokvari srečo celega svojega življenja že v zgodnji mladosti s svojim grdim obnašanjem do starišev. Ko je bil mlad ni jih ubogal, ni jih spoštoval in ni jih ljubil. Ko je odrasel pa opazi, da mu manjka nečesa za srečno življenje — božjega blagoslova. Zapravi si ga je z grehi proti četrti božji zapovedi. —

Koliko mladeničev ali deklet se sramuje svojih starišev, ker so revni, ker niso Amerikanci, ker ne znajo angleško. — Kolikrat se kaka amerikanska hči s svojo materjo celo sramuje iti po ulici. Taka hči bode težko kdaj srečna na zemlji. — Posebno pa Bog kaznuje grehe proti starišem na otrocih. "Ti očeta do praga, sin tebe čez prag", pravi slovenski pregovor. Ti grdo ravnaš s svojimi stariši, ti jih žališ, ti se jih sramuješ, ti jih podiš iz hiše, ti jih v starosti in bolezni ne pod-

piraš, zapomni si, tvoj sin, tvoja hči bode pa s teboj še grše ravnala. Znana je dogodba, ko je mal sinček delal koritec, ko ga je oče vprašal, kaj dela, mu je odgovoril: "Korito za te, da bom tudi jaz tebi dajal jesti iz njega, kakor sedaj ti daješ svojemu očetu."

Da, vsakdanja skušnja potrjuje, da se noben greh tako gotovo ne maščuje že na tem svetu, kakor greh proti četrti božji zapovedi. Marsikaki stariši imajo strašne križe s svojimi otroci. Toda, če pomislijo nazaj v svojo mladost, pa vse to njih težko življenje ni nič družega, kakor kazen za njih grehe proti njih starišem.

Zato, otrok, ako hočeš biti srečen v svojem življenju, spoštuj in ljubi svoje stariše. Posnemaj lepi zgled svoje nebeške Matere Marije in blagor ti!

Morda imaš bolehnne stariše, podpiraj jih! Daj jim od svojega zaslužka kolikor moreš, da jim olajšaš vzlasti stara bolna leta. Kar starišem daš, to daješ v hranilnico za svoja stara leta, ko boš vse dobil ti od svojih otrok povrnjeno.

XXX. DAN.

Če smo pa dolžni ljubiti svojo zemeljsko mater, kakor smo včeraj pri šmarnicah premišljevali, dolžni smo ljubiti tudi svojo nebeško Mater Marijo.

Ta mesec je mesec Marijin. Celi mesec smo se zbirali okrog šmarniškega oltarja, da smo se poklonili tej svoji kraljici maja, da smo občudovali njen krasen zgled in se v tem "ogledalu pravičnosti" učili lepega življenja. Glavni namen teh pobožnosti je pa bil — naučiti se častiti in ljubiti Marijo. Jezus Kristus nam je dal Marijo za mater in nas je nji izročil kot njene otroke.

Zato pa smo torej dolžni ljubiti jo in častiti.

Da, katoliški kristjan mora biti vsak častilec Marijin. Kdor ne zna častiti Marije, kdo se ji ne izroča, kdor je ne ljubi — on je sirota. "Posebno čiščenje do Marije je znamenje izvoljenja za nebesa", misli sveti Bernard.

In v resnici, ako prebiramo življenjepise vseh onih srečnih, ki so že srečni prišli k svojemu Bogu, najdemo, da so vsi v svojem življenju imeli posebno ljubezen do Marije, da so zvesto spolnovali svojo dolžnost do matere Marije.

In v resnici! Kdor Marijo časti, kdor se izroča in priporoča tako dobri materi, ali je mogoče, da bi ga taka mati ne uslišala? Že naša zemeljska mati ima svoje največje veselje, svojo srečo v tem, da more pomagati sinu, da mu more deliti milosti. Koliko bolj to velja o naši nebeski materi Mariji!

In to je Marija že dokazala. Koliko velikih in izvanrednih milosti je že sprejelo človeštvo od te matere. Zgodovina je polna teh poročil. Mislimo samo v zgodovino našega naroda. Zakaj naš narod tako ljubi Marijo? Gotovo za to, ker je že toliko milosti spreje od nje. Kaj so bele cerkvice po slovenskih gričkih družega

kot spominki Marijine pomoči, Marijine skrbi in ljubezni do slovenskega naroda.

Zato, človek, ali ljubiš ti Marijo? Se ji izročaš? O, ako da, blagor ti! Imaš mo gočen vir milosti in pomoči! Ti nisi sirota! Imaš skrbno, ljubečo, pa tudi mogočno mater in obilne bodo milosti, katere bodeš sprejemal iz njene roke.

Mesec maj se nagiba h koncu! Ali si se ta mesec kaj bolj navdušil za ljubezen in češčenje do te Matere?

O, ne hodi danes preje od tega šmarniškega oltarja, kakor da pogledaš na to sliko svoje matere in ne obnoviš svoje lju bežni, svojega češčenja do Nje.

XXXI. DAN.

In tako je prišel zadnji večer letošnjih šmarnic. Zadnjikrat smo se zbrali okrog tega šmarniškega altarja, da se zopet poslovimo od kraljice maja morda za eno leto, morda za vedno, kajti prihodnje leto, ko bode zopet prišel lepi maj, potro sil bode cvetje že po — našem grobu.

"Ogledalo pravičnosti" imenuje sv. cerkev našo Mater Marijo. In sicer to pa radi tega, da bi mi nikdar v svojem življenju ne pozabili, da je življenje Marijino za vsakega človeka najčistejše, najjasnejše, pa tudi najsigurnejše ogledalo, po katerem moramo uravnati svoje življenje, ako hočemo srečno živeti in umreti.

Deloma ima pa sv. cerkev še en vzrok in ta je — da mora Marijo posnemati v svojem življenju, kdor hoče biti njen pravi častilec. — Ko je cesar Neron umoril modrijana Seneke, poslal je njegovi materi bogatih in dragocenih daril, da bi jo potolažil. Toda žalostna mati mu je poslala vse darove nazaj, češ: "Sina si umoril in sedaj hočeš mater z darovi častiti?!"

Tako je tudi z našim Marijinem češčenjem. Vsak greh je novo križanje Jezusa, njenega sina. Kako bi kdo mogel misliti, da časti Mater Marijo, ako opravlja nji v čast kake pobožnosti, ako pa živi v grehah, ako z grehi zopet in zopet križa njenega sina Jezusa? Takega češčenja tudi Mati Marija ne mara. Kakor mati umorjenega Seneke, tako tudi ona zavrača tako češčenje! "Kaj sina Jezusa križaš z grešnim življenjem, pa pri tem hočeš častiti njegovo mater?" — Ne, to je nemogoče!

Človek! Nocoj se skončuje šmarniška pobožnost za letos. Z Bogom nam kliče venčani maj. Z Bogom! kličemo svoji materi, kraljici maja. Veš, kako se bodeš najlepše poslovil od tega oltarja nocoj?

Ako resno skleneš, da bodeš ohranil Marijino podobo v svojem srcu, da ti bode njeno življenje v resnici "ogledalo pravičnosti", "podoba pravičnosti", po kateri bodeš skušal strogo uravnavati svoje življenje. Tvoje življenje hočeš urav-

navati tako, da se bodeš pred vsem strogo in resno varoval greha, da se bodeš marljivo posluževal sredstev, katere ti tvoja vera daje, da se ohraniš dobrega in vernega kristjana.

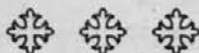
Da, Mati Marija, nocojšni večer pri sklepu letošnjih šmarnic ti resno obljubim, da bodem ostal tvoj zvest otrok, da bodem skušal vestno posnemati tvoj zgled in uravnati svoje življenje po njem.

Ti pa, mila moja mati, ne zapusti me!

Pomagaj mi ta sklep spolniti celo leto do prihodnjih šmarnic.

Ako je pa ta majeva pobožnost letos za me zadnja na tem svetu, potem pa, Mati, prosi za me, pomagaj mi v moji smrtni uri, da se zveličam, sprosi mi srečno zadnjo uro, da pridem gotovo k tebi v sveta nebesa, da bom tam pri tebi obhajal svoje večne šmarnice.

Amen.

SONETI PASHE.

Poglej Ga sred navala hudobije,
na rami križ, naš greh, gre Jagnje sveto,
in ljudstvo lastno, v temo zmot zakleto,
z roko Ga nehvaležno v lice bije.

Pa žena se skoz množico prerije —
kdo pač zadržal bi ljubezen vneta —
obriše lice Mu, v bolest odeto;
in glej. s prta obraz Njegov zasije.

In planil rimski tiger v kolosej...
Pa tisoči, ki ni jih bilo strah,
za ta obraz sklonili glave v prah

in v smrti so še peli: "Caesar, ave,
salutant morituri te"* — in slave
od te ni večje videl svet doslej."

* Pozdravljen, cesar, umirajoči te pozdravljajo. — Tako so sv. mučenci na morišču umirajoči klicali Kristusu, svojemu kralju.

VERA, UPANJE, LJUBEZEN.

Po resnični dogodbi spisal K.

(Dalje).

Nova poskušnja.

Očetov saloon je postal za mladega Modica precejšna skušnjava. Stari prijatelji izza mladih let so se vsi tam shajali in ga vabili v svojo družbo. Oče ga je tudi rad videl pri sebi. Tudi Karola je veselilo tja. In res je šel po večkrat na teden tja in ostajal včasih dolgo v noč. Včasih se je zamotil v družbi s prijatelji, dostikrat pa v pogovoru z očetom ali "bordarji", ki so vsi ostali pri Modičevih.

Mrs. Modic se prve tedne ni dosti zmenila za to. Opravičevala je ravnanje Karolovo pač s tem, da hodi pomagat svojim starišem v prvih težavah nove trgovine.

Toda ko je po nekaj tednih opazila na svoj velik strah, da se Karola prijemlje tudi duh saloona, začelo jo je resno skrbeti. Tako je že nekekrat prišel domov nekoliko vinjen. Prvikrat je to opravičila in tudi drugič in tudi še tretjič.

"Kaj se hoče? Družba je družba", se je tolažila sama sebe. Ko se je pa le ponavljalo in je na njeno opominjevanje Karol osorno zarežal nad njo, mislila je, da ne sme tega več mirno gledati.

"Če bode šlo tako dalje, navadil se bode pijače! Moj mož — pa pijanec!..." Streslo jo je. Videla je pred seboj več grdihi pijancev, katere je poznala. Da bi bil njen mož kedaj jeden izmed njih? "Moj Bog, tega nikar!" Da bi njen mož pohajal po saloonih, da bi ga videli ljudje, kako se ziblje proti domu, kako pade pijan po tleh, kako se mu vse posmehuje.... Vse to ji je domišljija bujno naslikala.

"Da, nekaj treba storiti. Toda kaj?"

Rupnik in Rupnikovka sta vedela, da hodi Karol večkrat k Modičevim. Toda nista opazila, da bi imelo to kak poseben vpliv nanj. Kako sta se prestrašeno začudila, ko jim je Mary z obilnim jokom nekoč razodela ves svoj strah in celo resnico.

"Na vsaki način ga moramo rešiti", je rekel Rupnik. "Škoda bi bilo moža. Izvan redno lepe zmožnosti ima. V trgovini se je že tako izuril, da sem prepričan, da bode imel izvrstni uspeh, ako bode tako dalje vodil, kakor vodi sedaj. Seveda, ko bi se udal pijači, je vse izgubljeno."

"Toda, kaj in kako bi ga odvrnili, da bi ne hodil k starišem?" meni Mary.

"Da! Treba biti skrajno previdnim, ako nočemo doseči ravno nasprotnega",

rekla je Mrs. Rupnik. "Z možkimi treba skrajno previdno in modro ravnati, ker drugače se lahko doseže ravno nasprotno od dobrega. Posebno s Karolom bode težava. Precej smo ga že pridobili, da se je udal. Priden delavec je, varčen je bil dosedaj. Ni se pajdašil s slabimi starimi prijatelji. V cerkev rad hodi. Vse! Vse to se pa lahko hitro podere, ker nima podlage dobre vzgoje v mladosti".

"Le meni ga pustite", pravi Rupnik. — "Vidim, da mi zaupa in da me ima rad. Prijateljska moja beseda bode še največ zalegla."

In tako je tudi bilo. Obilne molitve mlade ljubeče žene, Mrs. Modic, in resne besede Mr. Rupnika so res desegle lep uspeh. Karol je sam spoznal, da to ni prav, ko mu je Mr. Rupnik od strani omenjal, da ne dela prav.

"Prav pravite, Mr. Rupnik. Saj sem že sam začel misliti, da to ne bode dobro. Pa saj veste, kako je. Starišem sem posodil denar, rad grem gledat, kako gre trgovina. Oče potrebujejo tudi sveta in pomoči pri trgovini; kdo jim bode pomagal drugi, kakor jaz. In tam pa človek na leti na stare prijatelje. Če se z njimi malo ne pozabavam, mislijo, da sem prevzet in s tem bi škodoval očetu v trgovini, ker bi jim odganjal odjemalce."

"Res je vse to, Karol. Pa saj veš tudi, kakšni smo možki. Po malo ga začnemo, da postanemo v kratkem pijanci. Če greš k starišem, pojdi na stanovanje. Tam se lažje pogovorite!"

In Karol je ubogal. Mr. Rupnik je imel velik vpliv nanj. Šel je še kdaj domov, vendar samo, kadar je bila v resnici potreba in največkrat v spremstvu žene.

"Žena mora biti možu angelj varuh, je rekel Father Dolinar. Pa še ti bodi moj. Pojdiva oba k starišem. Ako boš tudi ti

tam, se bom lažje ognil pijači in hitreje prišel domov."

Mary ni rada šla, ker je imela kot dobro vzgojena katoliška Amerikanka neko prirojeno mržnjo do saloona. Vendar žrtvovala se je, ker je videla, da je to v resnici neobhodno potrebno.

In tako se je zopet življenje pri obeh družinah začelo razvijati mirno in zadovoljno. Bili so vsi srečni in vse je šlo gladko.

Toda sreča je kratka. Doba lepših dni je tako kratka!

Tako so morali poskušati tudi pri Rupnikovih. Bilo je pred Božičem. V trgovini so imeli za praznike silno veliko dela. Vsi so hiteli in delali, pa še niso vsega mogli izvršiti. Mr. Rupnik je bil od ranega jutra do pozne noči na nogah. Ko je tako hitel, se je pa večkrat spotil. Mrs. Rupnik ga je svarila, naj sť varuje zdravje. Toda Mr. Rupnik je zaupal svoji močni naravi. Tako je tisti dan pred Božičem posebno hitel, da bi bil postregel vsem svojim odjemalcem. Bil je izvanredno tople dan. Popoldne se je pa nekoliko vreme spremenilo in mrzel veter je začel pihati naravnost od severa.

Ker so prodajali tudi božična drevesca, moraj je seveda večkrat iz trgovine ven k drevescom. In tako se je prehladil. Ko je tako stal zunaj z neko stranko in prodal drevesce, ga je nekak čuden mrz stresel. Hitro je šel v trgovino nazaj in si oblekel vrhno suknjo. Vendar je bilo prepozno. Toda do večera še ni ničesar čutil. Zvečer pa se je začel naenkrat čutiti silno utrujenega.

"Nič mi ni kaj dobro!" je tožil svoji ženi.

"Saj sem ti rekla, da se pazi. Prav gotovo si se prehladil."

Skuhala mu je močnega čaja, da bi se

ogrel. Toda ni pomagalo. K polnočnici ni mogel. Legel je.

"Spat grem, da se pregrejem in jutri bode vse dobro", se je tolažil in nihče ni mislil kaj resnega.

Drugo jutro mu ni bilo nič boljše. Vendar je šel še v cerkev. Toda čutil se je izvanredno trudnega in zeblo ga je. Težko je čakal konca službe božje.

"Bolan si! Strašno si bled", vstrašila se ga je Mrs. Rupnik, ko je prišel od mase domov.

Legel je takoj in poklicali so zdravnika.

"Pljučnica bo. Nevarno je," je rekel zdravnik.

Vsi so se prestrašili.

"Ni še nevarnosti za smrt, vendar izvanredno veliko vročino ima."

Drugi dan je bilo še slabje.

"Najvarnejše bode, ako pokličete Father Dolinarja", svetoval je zdravnik. — "Vročina narašča, srce je nemirno, vnetje v pljučah se širi."

Težka žalost je legla na celo družino. Neka slutnja jih je prevzela. Motne oči, nemirni pogled, težko sopenje jih je strašilo.

Z veliko pobožnostjo je sprejel Mr. Rupnik sv. zakramente za umirajoče. — Mirno je na tiho izgovarjal besede priprave pred sv. obhajilom in zahvale po sv. obhajilu.

In ko mu je Father Dolinar položil na jezik presv. Rešnje Telo, ko je sprejemal tistega Jezusa, kateremu je v življenju tako zvesto služil, katerega je ljubil in kateri je v plačilo za to zvesto službo obilo blagoslavljal njegovo delo, — o kako je zažarel njegov obraz.

"O gospod Jezus, čutim, da sem te sprejel zadnjič", je vzdihnil. "Stoj pri meni do zadnjega vzdihla!"

Glasno je zaihtela cela družina.

"Morda ne bode hudega", je rekel Father Dolinar v tolažbo družini, dasi se mu je videlo, da sam nima več upanja.

"Mr. Rupnik", je prijel duhovnik bolnika za roke, "bili ste vedno mož in sicer katoliški mož. Prepričan sem, da boste tudi sedaj mož. Vaša bolezen je nevarna. Še je mogoče ozdravljenje. Vendar pripravljene bodite tudi na najhujše."

"Naj se zgodi božja volja!"

"Tako je prav, Mr. Rupnik. Pripravljene ste itak. Gospod Jezus, vaš prijatelj, katerega ste ljubili v življenju, je sedaj pri vas v smrti. Če vas pokliče k sebi, ne pozabite tam gori pri Bogu na nas, da bomo tako srečno šli k Njemu, kakor greste vi. Toda svetujem vam, da si takoj uredite vse posvetno premoženje."

"Imam vse v redu", odgovori mirno Mr. Rupnik.

In res je imel. Redno je živel, red je imel v vsem in tako je našla tudi smrt vse v redu pri njem.

"Karol, jaz čutim, da bom šel. Na te stavim svoje zaupanje. Pomagaj Mrs. Rupnik v trgovini, dokler Joe, drugi sin, ne doraste, da on ne sprejme mojega deleža. — Karol, glej me! Umirajoč ti pravim, da je srečen v smrti človek, ki služi Bogu v svojem življenju. Bodi še ti tak! Ne bode ti žal."

Karol je bil ginjen in sveto obetal, da bode vedno držal, kar mu je Rupnik naročil.

(Nadaljevanje prih.)

ČLOVEK OPICA

E. Lampe.

(Nadaljevanje iz št. 7.)

Torej brezpomembno je, če empiriška znanost sama pobije one, ki se bahajo, da so najdoslednejši empiristi? Ali naj verjamemo darvinistom, da stoje na stališču eksaktne znanosti? Nam se zdi, da so njim in socijalnim demokratom naravoslovni poskusi le sredstvo, da ž njimi utrjujejo svoje predsodke.

b) Bebci in maloglavci (kretini in mikrocefali).

Iz zemlje se torej ne dajo izkopati ostanki opiškega človeka; ali pa se ne najdejo med nami? Na to pot je napeljal darvinistično preiskovanje nauk o atavizmu.

Atavizem stoji na podlagi darvinizma. Vrsta iz vrste se razvija ter se po "boju za obstanek" in po "spolovnem izbiranju" izpopolnjuje. Zgodi se pa mnogokrat, da se rodi od razvitih roditeljev potomec, kateri je na las podoben kakemu pradedu (atavus) iz starih časov. Torej poiščimo takih otrok, in videli bomo pred seboj pravega pravcatega pradedu človeškega rodu — človeško opico!

Ta predrzna misel je kmalu dala darvinistom povoda in tvarine za velika raziskovanja. Kdor išče, kmalu najde. Koliko sključenih, pohabljenih, nerazvitih,

bolnih otrok se rodi na svet! Med njimi so iskali atavistično podobo pračloveka ter so jo — po načelih "eksaktne znanosti" — seveda tudi našli.

Najprej so se oklenili opih rojenih bebec, katere imenuje znanost kretine. Ti kretini so si toliko podobni, da jih vsakdo lahko spozna izmed navadnih ljudi. So tudi kraji, zlasti v planinskih deželah, kjer se rode v večjem številu. Telo je čudno, bolešno razvito, med udi je čisto čudno razmerje. Našli so kretina, ki je bil dolg 84 cm, a imel je glavo z obsegom 52.5 cm, nogo dolgo 17 cm in laket 14.5 centimetrov. Mnogokrat nosi čisto otročje telo veliko starikavo glavo, kar dela te revčke ostudno grde.

Posebno nenormalno je razvita koža. Okostje je slabotno in šibko, koža pa silno debela in ohlapna ter dela zlasti na obrazu debele, premakljive gube. Virchow je našel na kretinoznem otroku ude prekratke in silno debele; a ta debelost je izvirala le od neprimerno razvite kože. Nos je ob korenini stisnjen, kakor zmečkan, konec mu je ploščnat. Nagubane trepalnice skoro popolnoma zakrivajo oči; usta so odprta, predolgi in predebili jezik

jih čisto napolnjuje, ustnice so debele. Ti revčki so čisto nesposobni za človeško občevanje. Govoriti ne morejo, ne razumejo, kar se jim pravi. Še jesti sami ne morejo. Hrana, s katero jih pitajo, jim čisto neprežvečena uhaja iz ust. Koža je skoro neobčutljiva. Celo rane skoro ne čutijo; valjajoč se v nesnagi nimajo nobenega neprijetnega občutka. Jedino kričanje kaže, da imajo nekaj dušnega delovanja. To je najnižja vrsta kretinov, ki se imenujejo na Angleškem "goich". So pa tudi manj bebasti kretini, ki naznanjajo svoje občutke z neartikulovanimi glasovi, na Angleškem imenovani "čegeta". Pri nekaterih se dobe celo sledi najnavadnejših pojmov, čutenje in slabo hotenje.

Med temi najrevnejšimi udi človeškega rodu torej so iskali darvinisti onega ideala, kateri jim naj predočuje — pračloveka. "Kretini so atavistički izrodki, v katerih narava reproducira po svojih zakonih oblike pradavnih generacij", to je njih nazor.

Resna znanost pa govori drugače. Mi sicer nimamo vzroka, da bi se ogrevali za brezverca Virchowa, vendar to mu moramo priznati, da je mnogo takih bajk s trdnimi dokazi ovrgel. Vzrok kretinizmu je po njegovih preiskavah bolezen razvijajočega se sadu v maternem telesu, navadno hiperemija in vnetje možganov in njih kožic, mnogokrat notranji hydrocephalus, vodenica v glavi. Voden ekssudat jemlje prostor možganom, in dasi je glava neprimerno velika, se vendar možgani ne morejo razviti. Bolezen se začne v prvih mesecih po spočetju s prenaglim strjenjem lobanje. Šev na vrhu glave se prezgodaj strdi, otročja glava se torej ne more več redno razvijati. Dno lobanje se nenavadno skrči ter da bebc-

vemu obrazu tako čuden, nečlovešk izraz. Ker je bolno živčevje z možgani, je nemogoč normalen razvoj ostalega telesa.

Kretin ne more živiti samega sebe, skrbeti morajo drugi zanj, celo pitati ga kakor dete. Za rojenje otrok so nesposobni. Največja neumnost je torej trditi, da so bili naši pradedje kretini. Tak zarod bi bil takoj izumrl.

Kar se pri debeloglavih kretininih ni posrečilo darvinistom, to je izpodletelo tudi pri drobnoglavcih — mikrokefalih. — Svet je postal pozoren na te revčke, ko je Karol Vogt nabral jako obširno gradivo, s katerim je dokazoval, da drobnoglavci niso samo podobni opicam, ampak da so res prave "človeške opice", najnižja oblika človeških pasem; v njih se baje ponavlja stanje, katero je človeški rod v darvinističnem razvoju že davno premagal.

Najslavnejše drobnoglavce je svetu darovala rodbina Becker; na njej so znano to vprašanje proučevali Virchow, Ranke i. dr. Prvi otrok, deklica, je bila maloglavna, drugi in tretji otrok sta bila zdrava. Potem so sledili trije maloglavci, četrti otrok, Marjeta maloglavna, potem deček in deklica, ki sta kmalu umrla; zadnji, sedmi otrok, je bil zdrav. Zgodilo se je že večkrat, da je bilo v jedni rodbini več maloglavcev.

Virchow sodi o teh "opičnih ljudeh" tako-le: "Nikakor ne moremo tako človeško stanje imenovati atavistično, v katerem se človek ne more ohraniti sam. Ne moremo pa trditi, da bi človeštvo bilo kdaj tako, da bi bilo podobno drobnoglavcem, zakaj inace bi bilo človeštvo izumrlo, predno je stopilo v zgodovino. To se razume samo ob sebi. Noben maloglavci si ne more sam pridobiti sredstev za življenje; podobni so opicam samo v tem, da pridobe one nagone in dušne zmožno-

sti, katere ima tudi najnižja opica. Zato si ne moremo misliti, da bi bile v takem stanju kdaj živele in se plodile životine, ki niso bile niti zmožne, da si pridobe najpotrebnejših pogojev za življenje."

Ker je Vogt trdil, da se spolovno razvijajo maloglavci, in da bi vendar morda bil zmožen tak zarod, odgovoril je Virchow: "Die Moeglichkeit steht frei, Allah ist gross, und man kann vielerlei als Moeglichkeit hinstellen." Nikakor si ne moremo misliti, da bi bila družba maloglavcev obojega spola zmožna sebe in svoj zarod ohraniti za prihodnost. Prepričan sem, da bi bila brezdvomno poginila."

Vzrok tej nenormalnosti je našel Virchow tudi v boleznem razvoju možganov. Ahlmann trdi, da se ta bolezen začne že v četrtem mesecu po spočetju. Šev vrh glave se prezgodaj strdi, glava se torej ne more razvijati. Sorazmerno ž njo mora pešati tudi telo in duševne zmožnosti.

Da preskočim dolge popise drobnoglavcev, primerjanje njihovih udov in zmožnosti z opiškimi, naj navedem le sklepno sodbo Virchowa: "Vse pozitivno, kar vemo o razvoju opic, manjka drobnoglavcem; podobni so opicam le zato, ker njih človeške zmožnosti niso dalje razvite. — Odkar smo imeli zadnja leta v Berlinu priložnost, vse anthropoidne opice: gibbona, orang-utana, šimpanza in gorilo, dalj časa opazovati v izbornih eksemplarih, smo v biološki oziru tega vprašanja bolj izvežbani, nego katerikoli naravoslovec. Učili smo se prav ceniti prednosti opic, a učili smo se tudi zavreči ono pretiravanje, katero so pripovedke neka-

terih entuzijastov vpeljale pri večini naravoslovcev. Zlasti pa moramo naravnost trditi, da je instinktivno duševno delovanje, katero drobnoglavcem skoro popolnoma manjka, pri anthropoidih, kakor pri drugih živalih, posebno razvito."

Tu je izrekel Virchow, stoječ na stališču izključnega izkustva, tako resnico, da jo lahko podpiše vsak učenec svetega Tomaža Akvinskega. Mikrocefali, drobnoglavci, so ljudje, kateri so zaradi bolezni v možganih že v maternem telesu zaostali v razvoju. Tudi oni imajo dušo, pravo, človeško, nesmrtno razumno dušo, a ta duša ne more delovati, ker nima organov, kateri so ji zato potrebni. Njene zmožnosti spe, ker zunanji svet nima pravičnega pristopa do nje. Čutila ji ne morejo dovesti tvarine za pravilno mišljenje in sklepanje; zato se ne kaže v svojem delovanju. Drugačna je žival. Ona za mišljenje ni ustvarjena, ampak ima namesto razuma nagone in ono čutno razločujočo zmožnost — vis aestimativa — katera ji je potrebna za obstanek. Teh nagonov drobnoglavcem nima, ker je človek. Ker pa tudi razuma nima zaradi bolezni, manjka mu pogojev za obstanek. Drugi morajo zanj misliti in delati.

Tako so ravno ti revčki dokaz, da je človek popolnoma različen od živali.

Bodi dovolj! Ko je Ranke navedel več vzgledov, končuje: "S tem sklenimo vrsto svojega raziskovanja, katerega rezultat je ta-le: Sedaj v vsem nam znanem človeštvu ni niti pasem, niti narodov, niti rodov ali rodbin, niti posameznikov, katere bi mogli zoologi postaviti kot prehodno vrsto med človeka in opico."

(Nadaljevanje prih.)

"VERA JE DUHOVSKI HUMBUG ?"

K.

"Vera je duhovski humbug", slišiš dragi čitatelj, sto- in stokrat med nami ameriškimi Slovenci.

"Vera je duhovski business. Katoliška cerkev, kat. duhovščina hoče samo svoje osebne koristi, zato je nasprotna delavskim koristim."

Sicer vsak šolarček 4. razreda na vsa ta očitanja lahko odgovori tako, da najbolj rdeči modrijan ne bode vedel odgovoriti. Vendar, čitatelj pomisli:

* * *

1. Ali ima od vere tvoj Bog kako korist?

Ako cel človeški rod odpade od vere, če mi vsi dvignemo takoj sedaj-le svoje pesti proti nebu in začnemo preklinjati tega Boga nad nami, ima ta Bog od tega toliko kakor če pademo vsi na svoja kolena, se sklonimo k zemlji, se pridružimo spevu angeljev in mu kličemo: "Svet! Svet! Svet, si ti neskončni Bog!" Bog je enako češčen v svoji pravičnosti v peklu, kakor v svoji ljubezni na zemlji. Mi k njegovi blaženosti, kakor k njegovi slavi ne moremo ne pičice pridejati, ne pičice odvzeti. Ako pravimo, da je Bog žaljen, da ima dopadajenje nad tem ali onem, je to le po človeško govorjeno in je to samo

od naše strani ali žaljenje ali služba njemu.

Vzemimo nas ameriške Slovence.

Ako bi se res posrečilo našim protiveriskim rdečim apostolom, da bi ves slovenski narod v Ameriki odtrgali od katoliške cerkve, ali kat. cerkev kaj s tem izgubi?

Skoraj cela Nemčija je z Lutrom odpadla. Cela Grška in Ruska je odpadla s Focijem, cela Anglija je odpadla s Henrikom, ali je pa cerkev kaj s tem izgubila? se je kaj omajala?

V Ameriki pravijo, da je 125 tisoč Slovencev. Od teh lahko smelo trdimo, da jih je 50 tisoč, ki so deloma popolnoma, deloma skoraj popolnoma odpadli od cerkve, ki nikdar več ne gredo v cerkev, nobene cerkve ne podpirajo, sovražijo vse, kar je katoliškega. Toda ali je ž njimi katoliška cerkev v Ameriki kaj izgubila? Ali nas kje v kaki cerkvi pogrešajo?

Poglej rojak samo okrog sebe! Brez teh Slovencev se zidajo krasne impozantne cerkve po mestih in vaseh, brez njih se organizirajo velikanske katol. organizacije v povzdigo in obrambo kat. vere in cerkve, brez njih rastejo kot gobe po dežju katoliške šole, kat. gimnazije, vseučilišča, sirotišnice, bolnišnice, norišnice,

hiralnice, brez teh Slovencev se kat. časopisje rapidno širi, katoliška zavest in kat. življenje poganja vedno močnejše in močnejše svoje korenine v srca narodov in ljudstev in dežel. In vse to vkljub vsemu pisanju in sramotenju mož alla Konda, Kristan, Zavrtnik, Benedik, Sakser etc.

Da, zdi se, da se mesto enega odpadnika dvigne deset navdušenih mož, da mesto enega odpadnika deset novospreobrnjenec objame kat. cerkev kot svojo ljubljeno mater in je pripravljeno za njo dati kri in življenje.

Sv. vera, katoliška cerkev, je pač kraljestvo src, kraljestvo idej in sicer najčistejših, najvzvišenejših in najplemenitejših in te se ne dajo uničiti. Le ako uničite človeško naravo, človeško srce in človeško dušo, potem bode vaš boj vspesen.

Brezverstvo je kakor jetika, kakor bakcili, katerih je vedno vse polno po zraku. Toda primejo se pa le tistega, katerega narava je tako oslabela, da se jim ne more več ubraniti.

Brezverstvo, protiverski fanatizem so kakor ti bakcili, ti tuberkuli. Vedno jih je bilo, jih je in jih bode vedno vse polno po zraku. Toda primejo se pa samo onega srca, one duše, ki je po grešnem življenju, vsled strasti, vsled slabe tovaršije, vsled slabega časopisja oslabela.

Razni hrošči se zarede samo v nagnitem stebelu.

In ti brezverski bakcili ne škodijo nikomu drugemu, kakor oni duši sami, ki se je ž njimi okužila.

Kazen za greh je — smrt.

2. Ali je pa morda res vera duhovski business?

Ako bi človek vrjel našim rdečim časopisom, je katoliško duhovništvo neka človeška kasta, nek rod, ali neka družina, kakor so n. pr. židje med narodi, ki so

vzeli vero in cerkev v svojo kontrolo, kakor so židje vzeli "kšeft" in ki to svojo vero podedujejo sin od očeta, oče od deda in tako dalje. Le tako bi bilo mogoče razumeti modrovanje naših socijalistiških učenjakov.

Toda ali ni katoliška duhovščina prva narodna in najbolj demokratska ustanova na svetu? Ali ni to nekak "soviet council" med narodi za prospeh katoliških idealov.

Kako pa kdo postane duhovnik? Ali podeduje to po očetu?

Nel!

Poglejmo vrsto slovenske duhovščine. Če veljajo o duhovščini sploh besede sv. pisma: "Duhovnik je vzet iz ljudstva za ljudstvo", velja to pred vsem o naši slovenski duhovščini.

Da je ta ali ta "prokl... f..r", kakor ga počastiš, dragi rdeči rdeči urednik, kako je prišel do tega častnega naslova?

Vzemimo proč, da ga je Bog poklical v to službo s tem, da mu je dal milost poklica.

Recimo popolnoma po človeško.

Imel je tam na Kranjskem v kaki vasi revnega očeta, delavca, kmeta, proletarca. Tega proletarca krivda je, da je ta slovenski mladenič — prokl... f..r. Ta proletarec, njegovi krvavi žulji, njegovi pristradani krajcarčki, njegovo veliko in navdušeno srce, njegova ljubezen do sina, pa tudi njegova ljubezen do Boga in njegovo navdušenje za svojo vero, za svoja načela, za svoje ideje — vidiš, dragi rdečkar — to je krivo in to je vzrok — da moreš ti danes tega svojega sotrpina tako lepo in olikano počastiti pr... f..r. Koliko precutih očetovih — proletarčevih — noči, koliko težkih ur je bilo prestanih, koliko težkih bojev in vzorov je bilo premaganih — da se je postavila ta podlaga, da je danes ta človek pr... f..r.

* * *

Ali je vera duhovski business?

Nikakor ne! Pač pa če je kaj businessa ali kaj spekulacije, je — to business proletarca, njegovega očeta, kajti vse je sad njegovih žuljev, žrtev in denarja.

Duhovski stan dandanes ni nič drugega kakor krasno cvetje, krasno sadje vernosti, idealnosti in navdušenja za verske vzore in verske ideale in ideje naroda samega.

Zato pa je jasno!

Dokler bode vera med narodom, toliko časa bodo vedno mladeniči, ki bodo posvečevali svoje življenje že v zgodnji in nežni mladosti službi velikim idejam vere, velikemu idealu žrtve za človeštvo, vzlasti za proletarijat, za revno in trpeče delavstvo.

Ko bi ne bilo več vere, verskega prepričanja, tudi duhovnikov več ne bode, kar pa ne bode nikdar, ker je vera potreba vsakdanjega življenja, kajti "človek ne živi samo od kruha, temveč od vsake besede, ki pride iz ust božjih!"

* * *

In dalje!

Ali je vstop v ta stan omejen samo na gotove rodovine? Gotove narode? Gotove kraje?

Ne!

Kristanov, Kržetov, Kondatov sin — ako ga imajo — ima ista vrata odprta v ta "kapitalistiški" stan, kakor jih je imel Rev. Zakrajšek, Rev. Oman, Rev. Ciril ali vsak drugi duhovnik.

Enako so sinovi teh očetov vabljeni v ta stan, kakor vsi drugi katoliški mladeniči in fantje. In ako ima kat. duhovnik v resnici tako krasna nebesa na zemlji, kakor pišejo ti možje po svojih listih, da je v resnici "dobro" na svetu samo duhovniku, potem so vsi ti očetje neusmiljeni "mačohi" teh svojih sinov, ako jih

ne skušajo pregovoriti, da stopijo v ta stan. Ko bi Rockefellerjeva kompanija sprejela vsakega, kdor se ji hoče pridružiti, pribito, bi rdečkarji malo mislili na "kapitalizem", temveč bi se drenjali okrog pisarne, da bi tja usilili svoje sinove. Namreč, ko bi bilo res, da ima katoliški duhovnik tako strašno "lepo" življenje, da je kat. cerkev tako strašno bogata kapitalistiška družba, da ima samo v Ameriki toliko in toliko milijonov premoženja.

* * *

Zato, ali je vera res duhovski business?

In ali bi res slovenski duhovniki pomrli od lakote, ako bi vsi Slovenci odpadli od vere, ako bi Slovenci ubogali svoje rdeče modrijane in spremenili svoje cerkvice v saloone ali plesne dvorane?

Nikakor!

Mislite, rojaki, da so drugi narodi tudi tako kratkovidni, da se dajo tako slepiti in za nos voditi kakim duševnim revam, kakor se da slovenski? Ha, ha! So preveč pametni. Slepiti se da samo onega, ki noče misliti s svojimi možgani.

95 slovenskih duhovnikov imamo v Ameriki. In koliko teh deljuje med Slovenci? Poglejte imenik! Pa je kateri radi tega ostal brez župnije? brez službe?

Ravno narobe. Kolikor bolj se daš ti, ubogo slovensko delavstvo slepiti, da "kamenjaš tiste, ki so k tebi poslani", da preklinjaš in sramotiš in preganjaš svoje prave voditelje in očete, toliko raje jih sprejemajo tuji narodi! Kako krasne župnije upravljajo naši slovenski duhovniki med tujimi narodi in kako jih imajo radi. Kako se boje jih izgubiti. Nek slovenski duhovnik je indijanski misijonar že dolgo let med Indijanci v rezervaciji v Minnesota, pa je iz lastne skušnje rekel, da so rdečkožni Indijanci večji

"gentleman", kakor so pa naši "rdeče-srčni" prosvitljenci.

3. Ali vera kaj izgubi, ako ti odpadeš od vere?

Prav nič!

Kaj je vera?

Vera je samo skupina nauk, ki dajejo človeku navodila za njegovo srečno življenje, ki mu dajejo navodila, kaj sme in kaj ne sme. ako hoče srečno živeti in srečno umreti. Po veri živeti se torej pravi storiti, kar ta nauk zahteva in ne storiti, kar prepoveduje.

Pa zakaj ta nauk nekaj zapoveduje in nekaj prepoveduje?

Edino zato, ker je to, kar zapoveduje, potrebno za človeka in za človeško družbo, da more biti srečna, in ker je to, kar prepoveduje, škodljivo za človeka in človeško družbo.

Vprašam te: Povej mi ali je kaka tudi najmanjša stvar pri tvoji veri, katera ti je zapovedana ali prepovedana, da bi ne bila zapovedana ali prepovedana samo radi tvoje koristi ali koristi človeške družbe?

Ne! Gospod Jezus — princip naše vere — pravi o sebi, da je "pot, resnica in življenje!"

In to je v resnici. Vera je edino prava pot srečnega življenja, kar je nasprotno njej, je pot v pogubo posamezniku, kakor celemu človeškemu rodu.

Vera je edina in cela resnica vseh drugih resnic. Ako kaka resnica nasprotuje tej resnici je laž, je zmota, kajti cela resnica meni, o mojem bistvu sloni na tem, ali imam dušo, ali ne; — ali je Bog, ali ga ni; — ali je večnost, ali je ni! — In tako se mora potem temu primerno soditi vse drugo.

Vera je edino življenje za človeka. — Plačilo za greh je smrt.

Pojdi v ječo od celice do celice, pa boš imel tisoče in tisoče dokazov. Pojdi po sirotišnicah, po bolnišnicah, norišnicah. Povsodi boš našel dokazano — vera je življenje. Gospod Jezus, njegov nauk je edino življenje, je izvor življenja.

Zato, rojak, premisli vse to! Ali je to res, ali ni res, in potem sporoči uredniku lista, kako ti misliš o vsem tem?

NAZAJ K MARIJI!

Odločil sem se, da tudi jaz nekaj napišem za list Ave Maria.

Bilo je 1. 1901. meseca avgusta na praznik Velikega Šmarna. Oče so nas doma vso družino zgodaj poklicali, da izvršimo še nekaj malo dela, kar nam je ostalo prejšnji večer in da potem gremo vsi k sv. maši. Ko smo to končali — še danes ne vem, kako je bilo — zazdelo se mi je, kakor da bi videl v nebeško svetlobo. Zdelo se mi je, kakor bi se oblaki na nebu pretrgali in jaz sem videl kakor sv. Družino.

Vstrašil sem se, da sem omedlel. Šel

sem k materi, ki so nam pa dolgo vrsto let preležali bolni na postelji, in jim povem, kaj se je zgodilo. Potolažili so me in mi rekli, naj se hitro napravim in odhitim k sv. maši, da ne zamudim. Prosili so me, naj vzlasti danes prav goreče molim in prosim Marijo za njih zdravje. Ta dan so bile sv. maše v Marijini cerkvi na prijaznem hribčku, ki se je imenoval Gradišče. Tako nisem še nikdar goreče molil, kakor takrat, kajti mati so se mi smilili in bi jih rad videl zdrave.

Ko pridemo od maše, mi res mati po-

vedo, da se veliko boljše počutijo in v par dnevih se jim je toliko zboljšalo, da so vstali in opravljali vsaj domača hišna opravila. Vsi smo to imeli za očitno pomoč od Marije. Ravno ko te vrstice pišem, smo dobili list od doma, da so nam umrli. Naj jih Marija spremi v večni raj k sebi, ker so jo tako ljubili v svojem življenju. In jaz se s tem zahvaljujem prebl. Devici Mariji javno za obilno njeno pomoč.

Naj pri tej priliki omenim še par vrstic. Kako dober je bil slovenski svet v starem kraju. Poglejmo ga pa tukaj v Ameriki, kako se je spremenil. Skoraj bi ga človek ne poznal več. Vse to so storila protikatoliška društva in pa slabo časopisje. In kako znajo lepo zapeljevati ti rdeči slepci! Kako se prilizujejo in sladkajo človeku toliko časa, dokler ga ne spravijo v svoje mreže, v svoja slaba društva in med naročnike slabih listov. Tako spretno znajo potem te rdeče mačke nasuti svoji žrtvi peska v oči, da pozabi na sveto vero, na nedeljo, na sv. zakramente, na vse. Ne pozna več ne petka ne svetka. In potem se začne slabo življenje. Sedaj ga pa primerjaj s prejšnim vernim katolikom, pa boš videl kolik razloček je med prejšnim Slovencem in sedanjim rdečkarjem.

Dogodilo se mi je tudi to-le: Hodil sem po hišah za list A. M. in druge katoliške liste. Prišel sem tudi k nasprotnikom. Ko sem jim povedal, da nabiram za list Ave Maria, zakričali so: "Proč s tem listom!" Mene je srce bolelo. Rdeči listi so dobri za delavca ne pa f...ški listi. — Seveda sem jim povedal, kako so v zmoti. Pa so skočili na me kot vrane s kletvijo in zmerjanjem. — V nedeljo potem sem srečal enega prijatelja, ko sem šel k sv. maši.

"Halo! Kam pa greš?" me nagovori.

"K maši", mu pravim. "Pojdi še ti!" — "Kaj? v cerkev da bi šel tiste f...je poslušat? Grem raje na zabavo." Naš gospodar bo danes saloon odprl." — Še isti dan se je zgodila z njim velika nesreča. Še isti večer je bil on na smrtni postelji in čez par dni — mrlič. Mislil sem si potem zvečer, ko sem izvedel o nesreči: — "Kdo je bil bolj moder, jaz ali on?" Čul sem, da je tudi sam prijatelj umirajoč to priznal. "O, kako sem bil neumen," je klical. Preje je pa mene imenoval norca!

Vzlasti veliko hudega narede med nami rdeča društva. To so prava kuga za vsakega. Naj bode še bolj pošten človek, pa če enkrat tja zaide, knalu bode sam tak.

Iz tega sledi, kolike važnosti je, da gremo vsi katoličani, ki hočemo ostati taki, le v katoliška društva. S komur se družiš, tak bodeš sam.

In pa čitanje dobrih katoliških listov! Kolike važnosti je to za vsakega katoličana! Prijatelj naroči katoliške liste Ave Maria. Slogo, Amer. Slovenca, Glasilo! Če čitaš, kar ti listi pišejo in premisliš, pa boš spoznal, kako prav pišejo. Kdor te liste bere, vsak jih pohvali! Naroči si jih še ti, pa jih boš še ti pohvalil. Kolikor dalj jih bodeš čital, toliko raje jih boš imel in toliko boljši bodeš sam. — Zlasti list "Ave Maria". Zato, dragi rojak, draga rojakinja, nazaj k Mariji, tvoji Žalostni Materi! Če si zašel na slabo pot, vrni se kot izgubljeni sin k svoji materi nazaj. Marsikaterega rojaka mati v starem kraju, ko bi videla, kako njen sin ali hči živi, bi se v solzah žalosti vtopila, tako bi ji bilo hudo. Ti zametuješ, sovražiš in preklinjaš, kar je njej tako sveto.

Imamo še drugo mater, Mater Marijo, ne žalimo jo! Ne prezirajmo njenega sina Jezusa, našega Zveličarja! Srečno bomo živeli pod njenim varstvom in srečno umrli!

SLOVENSKI MOŽJE NA PLAN!

Zveza Katoliških Slovencev zaključuje te dni nabiranje članov in naročnikov za prihodnje leto.

Že parkrač je ta organizacija po listih pojasnila svoj vzvišeni namen in svoj veliki pomen za nas katoliške ameriške Slovence in naše katoliško življenje.

Zveza Kat. Slovencev je nekaka ameriška Mohorjeva družba. Kar je bila in je še za našo staro domovino ta eminentno narodna organizacija, to je za nas ameriške Slovence Zv. Kat. Slovencev. Količko dobrega bi se dalo doseči po tej organizaciji vzlasti kakor je sedaj urejena.

Z.K.S. obstoji iz dveh delov: iz članov, to je tistih katoliških Slovencev, ki naroče njene knjige, poleg tega pa tudi sprejmo njen katoliški program in ki ji hočejo pomagati pri njenem apostolstvu kat. tiska z izdajanjem brošuric in knjig o najvažnejših dnevnih vprašanjih, ki v ta namen prispevajo letno 25c, in iz naročnikov njenih knjig, to je onih, ki naroče vsako leto samo njene knjige in plačajo v ta namen določeno letno svoto.

Za letos smo se obrnili vzlasti na vsa naša možka društva Najsv. Imena s pozivom, da bi vsa pristopila v Zvezo z vsemi svojimi udi, tako da bi bila v "Imeniku" društva z vsemi svojimi člani.

In to je v resnici lepa in krasna misel. Moje, zavedni katoliški možje, ali ne vidite velike potrebe tega dela? Ali ne

čutite v sebi velike in odgovorne dolžnosti, da ste dolžni se odzvati temu pozivu?

Kdo more reči danes, da je zaveden katoličan, pa ne podpira kat. tiska? Kdor danes v današnjih časih ne pozna te svoje dolžnosti, ta je vojak, ki beži, ko sovražnik napade domovino in ga pusti mirno, da uničuje in pustoši njegov lastni dom.

Možje, ko bi vi videli iti morilca proti vaši hiši, ki gre, da vam pomori vašo družino, li bi vi mogli reči: "kaj meni mari?" Bi mogli vi pustiti temu morilcu, da pride v hišo? In ako bi vi res to pustili, ali bi ne bili vi skupaj z njim morilec?

Morilci duš, morilci vaše vere, gredo proti vašim družinam. Edino orožje proti njim je — katoliški tisk. Ali morete reči: "Kaj meni mari?"

Ne, nikakor!

Zato, katoliški Slovenci, zavedimo se vsi resnobe časa, v katerem živimo! Zavedimo se nevarnosti, ki preti nam samim in našim družinam od strani slabega časopisja in združimo se v lastno obrambo.

Vsak naročnik "Ave Maria" mora biti član Zveze Kat. Slovencev!

Gg. zastopniki, na delo! Še je čas za nabiranje naročnikov. Ker imenik ne bo šel v tisk pred 15. junijem. Obiščite vse naročnike tega lista takoj in jim prigovarjajte, da se bodo gotovo prav vsi naročili!

SLOVENSKA ŽENA

P. B. S.

Ljubezen je dobrotljiva. 1 Kor. 13, 4.

Ni zadosti, krščanska žena, da veš, kakšno dolžnost imaš po volji božji do svojega moža. Ni zadosti, da se ti naroča v cerkvi, kakor je naročal apostol Pavel svojemu učencu Titu: Ti pa oznanuj, da naj žene ljubijo svoje može; temveč je treba, da tudi znaš, kako moraš razodevati in v dejanju spolnovati to zapoved. O tem te hočem, krščanska žena, v naslednjem poučiti; kajti zapomni si: ni zadosti poznati dolžnosti, ampak treba jih je tudi spolnovati.

Žena, ki po volji božji ljubi svojega moža, je do njega vsikdar prijazna in postrežljiva. Ljubezen namreč izvira iz srčne dobrovoljnosti do bližnjega. Dobrovoljnost pa nima na sebi ničesar trdega in mrzlega; dobrovoljnost ne pozna nič odurnega v vedenju. Zato pravi

apostol Pavel kratko: Ljubezen je dobrotljiva. To si krščanska žena pred vsem dobro zapomni.

Srečen je mož, čegar žena ni razdražljiva, ne za vsako malenkost zamerljiva, ampak je do njega vedno prijazna in postrežljiva. Taki ženi ne bo mogel mož dolgo kljubovati. V taki družini ni prepira ne nezadovoljnosti. Taka ljubezniva in prijazna gospodinja je kakor gorko solnce, čegar žarki razsvetlujejo in ogrevajo vse kote hiše. Vse dobro tam lepo vspeva. Zato si naj prizadeva žena, da je ne bo premagala nobena zlovoljnost, ampak, da ostane vedno prijazna in dobrotljiva. Res ni lahko vselej to, posebno, če ni žena trdnega zdravja, ali pa je mož jeznariti in se za vsako reč hitro razdraži, ali če se oglase v hiši razne skrbi in bridkosti. Tedaj je treba posebno odločnega boja in samozatajevanja, da si ohrani žena vedno mirno srce in vedro čelo. Pa ne ustraši se, krščanska žena, tega boja in ne pozabi, da bo vse še slabše, ako se vdaš občutljivosti in nevolji, med tem ko ti prinese premagovanje prej ali slej bogati blagoslov.

Krščanska žena, ki resnično ljubi svojega moža, je potrpežljiva in prizanesljiva, kajti apostol piše, da je ljubezen potrpežljiva. Naj bo mož še tako dober in izvrsten, ima vendar kakor vsak človek tudi svoje slabosti in napake in včasih ravno take, ki povzročajo ženi marsikako premagovanje in trpljenje. Morebiti je nagle jeze, da ga že majhna reč razdraži, kar se pri možkih pogosto nahaja, ali je včasih premalo sočuten in prijazen do žene, je molčeč in slabo raz-

položen, ko pride truden z dela domov, ali ji ne spolni kake želje, katero mu je že večkrat priporočala. Pri takih in enakih prilikah bodi žena potrpežljiva in prizanesljiva do moža, ostane naj mirna, da celo prijazna. Ako bi se pa kazala, da je užaljena, zamerljiva, črna ali ako bi mu očitala celo njegove napake in ga s trpkimi besedami gledala, vtegne hitro nastati neljub prepir in črn oblak zakrije zvezdo sreče in ljubezni za dalj časa. Celó večje in hujše napake moževe skušaj krščanska žena, prenašati krotko in jih poboljšati z ljubeznijo. Mož n. pr. izostane zvečer dalj časa z doma, se predolgo zamudi v saloonu kot se spodobi, ne obsipaj ga tedaj s strupenim očitanjem, ali celo s surovimi psovki, ampak pokaži se vsled take njegove lahkomišelnosti užaljeno ter ga z resno pa mirno besedo posvari. Tako ga boš najlažje odvadila od take žalostne napake. Seveda ne smeš biti brezbržna nasproti napakam svojega moža; kajti s tem bi pokazala, da ga ne ljubiš resnično in tako ravnanje bi vtegnilo biti pogubno celi družini. Temveč ti si prizadevaj ga poboljšati in pripraviti na pravo pot; toda to stori v pravem času in na pravi način. Zavedaj se, da boš zmagala edinole s krotkostjo in vztrajnostjo.

Žena, ki resnično ljubi svojega moža, skrbi za njegovo časno blagostanje. Ni lahka reč dandanes za marsikateriga moža stanje, v katerem se nahaja. Povsod je velika tekma za obstanek in neprijetnosti, katere mu povzročajo sebičnost mnogih, kaj lahko zmanjšajo njegovo dobro voljo ali mu jo celo vzamejo. Tu naj stori žena kot svojo sladko dolžnost vse, da mu s prijaznostjo in ljubeznijo osladi težave, da mu stori dom prijeten in naj z veseljem skrbi zanj za hrano, obleko in udobnost v domači hiši. Posebno veljavo naj se po tem-le navodilu:

pri možu si boš dobila, krščanska žena, ako mu znaš pripraviti dobro in okusno hrano. Snaga v kuhinji in okusna jed na mizi razveseli želodec in vedi, da želodec ni daleč od srca. Pa tudi drugače si prizadevaj, da mu napraviš svoj dom ljub in domač. To je zlasti dandanes zelo važno. Saj ravno dandanes vabi moža vse in sili iz kroga svoje družine, da išče zabave in razvedrila zunaj svoje družine po salunih in vsake vrste zabaviščih. To je marsikateremu možu v veliko nevarnost in more opasno postati za vso družino.

Zato se mora krščanska žena ravno dandanes bolj ko kedaj prizadevati in misliti, kako bi mogla napraviti možu domačo hišo za najdražji kraj na svetu, za kraj, kjer se čuti najbolj srečnega in kjer tudi najraje biva.

Krščanska žena, ki v resnici ljubi svojega moža, bo pa največjo skrb imela za večni blagor svojega moža. Ona ne misli samo par let na tem svetu srečno živeti z njim, temveč vso večnost. Ona hoče iti z njim v nebesa. Zato je pač nemogoče, da bi bilo njej vseeno, ako je mož veren ali neveren, ako on spolnuje svoje dolžnosti do Boga in Cerkve, ali jih pa zanemarja. Ako ve, da je njen mož v verskem oziru postal mlačen, ali da je celo popolnoma odpadel od vere in verskega življenja, potem je njena prva skrb in nad vse resna zadeva njenega srca, da prične polagoma nanj vplivati in ga tako rešiti večne pogube. Kako pa naj to začne? — Najprej si zapomni to-le: Ne očitaj mu njegove zaslepljenosti strogo, kajti to bi mu več škodovalo kot koristilo, posebno ako bi mu iste vedno in pri vsaki priliki ponavljala. Tak mož ne posluša rad neprestanih svarilnih in grozečih pridig. Tudi ne kaži na zunaj, da ga zaničuješ zaradi njegovega brezverstva, ampak rav-

Skrbi, da boš sama tembolj goreče in zvesto spolnovala svoje verske dolžnosti, kolikor bolj jih zanemarja tvoj mož.

Drugič, združuj s svojo versko gorečnostjo posebno zvesto spolnovanje svojih stanovskih dolžnosti zlasti, da si proti svojemu možu zelo in v resnici prijazna, skrbna in ljubezniva.

Tretjič, moli veliko, moli srčno zanj, posebno kedar si pri sv. maši ali prejmeš sv. obhajilo.

Četrtrič, mirno in krotko ga posvari in to semtertja, pa ne pogosto, zlasti tedaj,

kedar te rad posluša. Tedaj mu daj spoznati, kolika skrb in boleost tebe tare, da hodi po poti pogubljenja.

Ako boš vstrajno tako ravnala, boš prej ali slej, morebiti šele čez leta, zmagala in ga privedla k Bogu; kajti prava ljubezen in srčna krotkost je največja moč krščanske žene, kateri se mož ne more dolgo ustavljati. Ko bi bile vse naše slovenske žene ozaljšane s takimi čednostmi in prešinjene teh resnic, bi bili tudi slovenski možje boljši v verskem oziru.

New York, 25. aprila 1919.

RAZNO IN DOPISI.

Trije novi škofi posvečeni. V Frančiškanski cerkvi v Washingtonu je bil 1. aprila slovesno posvečen Rev. W. Turner, profesor kat. vseučilišča, za škofa v Buffalo, N. Y. Posvetil ga je kardinal Gibbons. — V Albany, N. Y., je bil slovesno posvečen za albanskega škofa Rev. E. F. Gibbons. Posvečil ga je apostolski delegat Most Rev. Bonzano. — V Seattle, Wash., je bil posvečen Rev. Joseph F. McGrath v škofa za Baker City, dne 28. marca. Posvetil ga je seattleski škof Rt. Rev. O'Shea. — Dne 25. marca je bil pa slovesno ustoličen v St. Paulsko nadškofijo novi nadškof Most Rev. A. Dowling, škof iz Des Moines, Iowa, kot naslednik velikega Irlande.

Tioga, Wis.

Kaj čem Materi darovati
Za prekrasni majnik zlati?
Srce moje naj Ti to
Ljubljeno darilce bo.

Pozdravljen zlati majnik. ki je posvečen naši ljubljeni Materi in nebeški Kraljici, njej, ki je najlepša v božjem stvarstvu, Njej, ki pre sega po svoji lepoti in krasoti vse v nebesih in na zemlji, Njej, ki je pa tudi za Bogom prva in povzdignjena med vse svetnike in vse angeljske kore v sv. nebesih in naša najboljša, najdobrotljivša Mati in priprošnjica pri Njem, ki nas nikdar ne zapusti, če se le s praviim zaupanjem k Njej zatekamó, proseči jo pomoči. Vedno in vedno se uresničujejo besede velikega sv. Bernarda: Da se še nikdar ni slišalo, da bi bil kdo zapuščen, kdor se je le z resničnim zaupanjem obrnil do Nje, do — Marije. Na milijone in milijone kristjanov vseh časov do danes bi lahko dokazalo in izpričalo resničnost teh besedi, kakor jih lahko in s hvaležnostjo potrdim tudi jaz najrevnejša služabnica Marijina. O kako dobra, kako mila in ljubeznjiva je bila moja nebeška Mati in Gospa do mene nevredne hčere v vsem mojem življenju: koliko neštevilnih milosti dušnih in telesnih sem prejela od Nje v vseh težavah in bridkostih življenja. Njej se imam tudi zahvaliti za veliko milost, ker nam je sprosila od ljubega Jezusa, da ni bilo pri nas v naši hiši v času epidemije nikake kužne bolezni. Za to in za vse jo hočem slaviti, hvaliti in častiti, kolikor bo v moji skromni mo-

Cast zavednim chicaškim in brooklynskimi Slovincem! — Proti nesramnim in podlim napadom Glas Naroda na poštenje Rev. K. Zakrajška so poslali v javnost proteste še chicaška društva: Sv. Stefana št. 1 K.S.K.J., društvo Marije Pomagaj K.S.K.J. in društvo Sv. Neže Kat. Borštarnic in župljani brooklynske župnije. Kar je pa te proteste posebno pokrepčalo, je pa bilo to, da je veliko naročnikov tega lista vrnilo list uredništvu z opazko, da takega grdega lista ne marajo več. Se več jih pa namerava to povedati potovalnemu agentu tega lista, bivšemu organistu Rev. Zakrajška in povzročitelju vseh teh napadov.

V Hibingu, Minn., je naselbino obiskal Rev. A. Pirnat in dal priliko ondodnim rojakom, da so opravili svojo velikonočno dolžnost.

či ta prelepi in cvetoči mesec majnik in vse dni svojega življenja jo hočem hvaliti tudi za to, ker je Ona sprosila pri Bogu za moj — za naš ljubljeni narod slovenski, da je postal vendar enkrat prost in svoboden; za mojo ljubljeno domovino, ono drago slovensko zemljo, po čegar hribih in brdih Te pozdravljajo bele cerkvice, posvečene v Tvojo čast in hvalo in Ti svedočijo, da je ta narod — narod Marije, in da ga Ona ni in ne bo nikdar zapustila, da bi se zgubil, in mu tudi sedaj pomagala v najkritičnejšem trenutku, v to trdno zaupam. Moja najsrčnejša želja pa je in prošnja do Tebe, ljubljena Majnikova Kraljica: Ne za pusti nas, o, Mati in pomagaj Slovincem vedno in povsod, da Te bomo slavili na veke.

Marija Toleni.

V Chicago, Ill., pri cerkvi Sv. Stefana obhajali so velikonočne praznike z izvanrednimi slovesnostmi. Veliki teden smo imeli veliki četrtek in veliki petek obakrat posebne pobožnosti in pridige. Vstajenje se je krasno izvršilo. Kar nas je vse posebno zveselilo, je bila udeležba našega fantovskega kluba Sv. Stefana pri procesiji. Vsi udje so šli za sv. Rešnjim Telesom z gorečimi svečami. V nedeljo pri veliki sv. maši smo imeli orkestralno sv. mašo, pri kateri so sodelovali naš tajnik fantovskega kluba sv. Stefana, Mr. Nartnik, violino, in dva člana slovenske godbe z "cornetom" in flavto. Petje je bilo krasno in gre čast našim pevcom. Sv. mašo smo imeli z leviti in s sodelovanjem 36 strežnikov, med katerimi sta bila kot "Masters of Ceremonies" Mr. Michael Zeleznikar, dijak kolegija Sv. Ignacija, in Mr. Skala, član mlad. kluba. — Kolekta je znašala nad \$1500.00, za \$400 več kakor lani. — Te številke glasneje govore kot vse besede. Do tolike udeležbe in do tolikih uspehov so nam veliko pripomogli naši verski nasprotniki vzlasti s svojimi napadi na našega g. župnika. — Kako posirove tisti, ki se dajo voditi našim rdečkarjem, se je pokazalo po slovesni sv. maši pred cerkvenimi vrati. Obžalujemo le, da je to bil ameriški mladenič. — Vse te in enake spletke rdečkarjev nam silno koristijo k našemu napredku, zlasti k naši edinosti in slogi.

Nova slovenska Marijina družba se bode ustanovila v Chicago v cerkvi Sv. Stefana prvo nedeljo v maju. 26 deklet bode ta dan sprejetih v družbo. Vsa poštena slovenska dekleta iz Chicage, pridružite se temu lepemu društvu!

V Clevelandu, O., pri sv. Vidu so praznovali velikonočne praznike zelo slovesno. Pri vseh

sv. mašah je bila cerkev natlačeno polna. Velike sv. maše so se udeležila društva z zastavami.

V Jolietu, Ill., še nobeno leto "božji grob" ni bil tako lepo ozaljšan, kakor letos. Iz cellega mesta so ga hodili občudovat. Čč. sestre imajo pač posebno zmožnost za to.

Rev. Fr. Mažir je postal duhovni vodja illinoškega državnega zbora (kongresa). Njegova naloga je, da vsaki dan pri zasedanju kongresa opravi predpisano molitev. — Našemu blagemu prijatelju naše iskrene častitke. Ponosni smo lahko vsi Slovenci na to čast. — Na to mesto je redkokdaj izvoljen katoliški duhovnik, še bolj redko pa kak tujec. Father Mažir je prvi Slovenec, ki je dosegel to čast in najbrže tudi prvi Slovan. — Objednem pa opozarjamo na to vsa naša kat. društva, ki se marsikje sramujejo molitve pred sejo ali po seji in Jugosl. Kat. Jednoto, ki se imenuje katoliška, pa se tako strastno boji "duhovnega vodje". Kongres države se pa ne sramuje ne duhovnega vodje ne molitve.

North Chicago, Ill. Dragi striček: — Jaz Vas lepo prosim, da bi to pismo tiskali v Ave Maria. To je prvokrat kar pišem. Jaz vam pišem, kako je tukaj in kako se meni godi. Jaz hodim v katoliško šolo Matere božje in se prav dobro učim. Moja učiteljica je Ven. Sr. Winifried in je zelo dobra sestra. To je prav, da nas mal zmirjajo, kadar jih mi ne ubogamo. Jaz hodim v četrti razred in sem deset let stara. Jaz sem zdrava, in Vam želim, da ste tudi Vi zdravi.

Z Bogom, dragi striček! Antonia Hladnik.

La Salle, Ill. Naznanim Vam, da bodem darovala sveto obhajilo na Vaš namen. Pri nas smo imeli 40-urno pobožnost, zadnji večer smo imeli procesijo s presvetim Rešnjim Telesom. Vse je bilo lepo. Prosim Vas, da bi še nam več ugank ali zastavic dali v Ave Maria, — zmeraj pogledam, če je kaj, pa včasih ni nič, pa sem kar žalostna. To narbolj rada berem, če je kaj povestic ali kaj od Stričeka. Solo imamo vsaki dan in se veliko lepega naučimo. Jaz sem v šestemu razredu. Zdaj moram pa končati svoje pismo. Z Bogom! Vas pozdravlja Mary Bučar.

SLOVENCİ, POKAŽITE W. WILSONU SVOJO HVALEŽNOST! KUPITE LIBERTY BONDE!

Za vse Ljudi in za Vse Slučaje!

Gotovo je, da imam največje prodajalne in najbolj založene z različnim blagom, za slovenske gospodinje in gospodarje, pa tudi za žene in neveste, ker imam fino pohištvo in druge potrebne reči.

PRVE SA GOSPODINJE, katere dobijo pri meni najboljše peči, preproge, linoleum, posodo, vozičke, zibe, blazine, omare in drugo.

GOSPODARJI VEDO, da imam raznih barv, železja, ključavnic, cevi za plin, stekla, korita in drugo vedno v zalogi.

NOČ IN DAN pa imam otvoren pogrebni zavod z "AMBULANCAMI." — Trije ambulančni in bolniški avtomobili so vedno na razpolago za vsaki čas, za vsako nezgodo ali bolezen.

Največji pogrebni zavod, v katerem izvršujemo vsa dela v največjo zadovoljnost naroda.

Oba telefona noč in dan:

Bell: Rosedale 1881.

O. S. Princeton 1381.

ANTON GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK
6127 ST. CLAIR AVENUE.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

Zdravje družine

je najdragocenejši zaklad in bi ga bilo vediti tega treba varovati zelo oprežno napram vsem izpostavljenim boleznim. Po prvih znakih oslabelosti naj si bo želodca, jeter ali drohja, vzemite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski Balzam), ki je dobro poznan tonic za prebavo in gre naravnost za vzroke, ki povzročajo sitnosti in odstranijo komplicacije. Deluje na jetra, omogoča njih delovanje in konča neprebavljanje, zaprtje in dispepsijo. Napredaj v vseh lekarnah. Cena 85c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svoje veliko izbiri nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin kipov, podob, svetinj itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

21 BARCLAY STREET, NEW YORK.

Telephon, 5985 Barclay

Slovenski zobozdravnik

Dr. M. Josip Pleše

Ordinira od 10. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Ordinira tudi izven določenih ur po dogovoru.

Specialist in Bridge Work and Gold inlays.

338 E. 72-nd STREET, NEW YORK CITY

DAROVI ZA JUGOSLAV RELIEF.

Mary Jon, Brocton, Minn. \$1, John Koprivnik, Fairchance, Pa. \$5, Rt. Rev. James Trobec, škof v pokoju, Rice, Minn. \$50, Peter Sray, Angleton, Teksas \$10, Agn. Klarič, New York \$1, J. Hebanja, Sartell, Minn. \$5, J. Burgstaller, Sartell, Minn. \$1, Frank Petach, Sartell, Minn. \$3, Aleks. Bernik, Sartell, Minn. \$3, Frank Razinger, Sartell, Minn. \$10, Valentin Dolinar, Gowanda, N. Y. \$3, Florijan Pertocy, Pittsburgh, Pa. \$5, Mrs. Helen Zore, Olyphant, Pa. \$5, Miss Mary Zore, Olyphant, Pa. \$5, Mrs. Mary Tomšič, Olyphant, Pa. \$4, Mrs. Johana Mlakar, Olyphant, Pa. \$1, Math. Mlakar, Olyphant, Pa. \$1, Steven Mlakar, Olyphant, Pa. \$2, Mary Mlakar, Olyphant, Pa. \$1, Anna ore, Olyphant, Pa. \$1, Rt. Rev. Pe-

ter Engel O.S.B., St. Michael, Minn. \$10, Rev. A. Ogolin, St. Michael, Minn. \$10, Rev. A. Wilman, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Bozja, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Schiffrer, St. Michael, Minn. \$1, Rev. Missia, St. Michael, Minn. \$5, Rev. M. Dornik, St. Michael, Minn. \$2, Rev. Raich, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Sódja, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Gruđen, St. Michael, Minn. \$3, Rev. W. Wyck, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Zachman, St. Michael, Minn. \$2, Miss Ivanka Miks, St. Michael, Minn. \$5, Rev. Shumacher, St. Michael, Minn. \$1, Miss Mary Kozjek, St. Michael, Minn. \$2, Neimenovana, St. Michael, Minn. \$1, Anna Plemel, Pinetop, Minn. 50c.

VICTORY LIBERTY LOAN.

Mir je prišel, predno smo morali plačati več --- ker smo bili pripravljeni plačati več. Sedaj pa plačajmo.

Kupite
Victory Liberty
Bonde.